

Miljö- och jordbruksutskottets betänkande 2025/26:MJU11

Fiskeripolitik

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden om fiskeripolitik från allmänna motionstiden 2025/26, framför allt med hänvisning till pågående arbete. Motionsyrkandena handlar bl.a. om förvaltning av fiskeresursen, utflyttning av trålgränsen och begränsning av storskaligt fiske, fördelning och återkallelse av fiskemöjligheter, ålfiske, fiskeri- och vattenbruksnäringens roll för livsmedelsförsörjningen och livsmedelsberedskapen, fiskerikontroll samt fiske i marina skyddade områden.

I betänkandet finns 19 reservationer (S, V, C, MP).

Behandlade förslag

92 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2025/26.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	6
Ärendet och dess beredning.....	6
Utskottets överväganden.....	7
Återhämtningsplan för fiskbestånden i EU:s hav	7
Förvaltning av fiskeresursen.....	8
Utflyttning av trålgränsen och begränsning av storskaligt fiske	12
Fördelning och återkallelse av fiskemöjligheter	18
Ålfiske	25
Fiskeri- och vattenbruksnäringens roll för livsmedelsförsörjningen och livsmedelsberedskapen	28
Fiskerikontroll.....	32
Regler om fiskeredskap	34
Fiske i marina skyddade områden	35
Internationella frågor.....	37
Motioner som bereds förenklat.....	41
Reservationer	42
1. Återhämtningsplan för fiskbestånden i EU:s hav, punkt 1 (MP)	42
2. Förvaltning av fiskeresursen, punkt 2 (C)	42
3. Utflyttning av trålgränsen och begränsning av storskaligt fiske, punkt 3 (S).....	43
4. Utflyttning av trålgränsen och begränsning av storskaligt fiske, punkt 3 (V)	44
5. Utflyttning av trålgränsen och begränsning av storskaligt fiske, punkt 3 (C).....	45
6. Utflyttning av trålgränsen och begränsning av storskaligt fiske, punkt 3 (MP)	46
7. Fördelning och återkallelse av fiskemöjligheter, punkt 4 (S)	48
8. Fördelning och återkallelse av fiskemöjligheter, punkt 4 (V).....	48
9. Fördelning och återkallelse av fiskemöjligheter, punkt 4 (MP).....	49
10. Ålfiske, punkt 5 (S)	50
11. Ålfiske, punkt 5 (V).....	51
12. Ålfiske, punkt 5 (MP).....	52
13. Fiskeri- och vattenbruksnäringens roll för livsmedelsförsörjningen och livsmedelsberedskapen, punkt 6 (S).....	53
14. Fiskeri- och vattenbruksnäringens roll för livsmedelsförsörjningen och livsmedelsberedskapen, punkt 6 (C)	53
15. Fiskerikontroll, punkt 7 (S)	54
16. Fiskerikontroll, punkt 7 (MP)	55
17. Regler om fiskeredskap, punkt 8 (MP).....	55
18. Fiske i marina skyddade områden, punkt 9 (MP)	56
19. Internationella frågor, punkt 10 (V).....	56
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	58
Motioner från allmänna motionstiden 2025/26	58
<i>Bilaga 2</i>	
Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet	68

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Återhämtningsplan för fiskbestånden i EU:s hav

Riksdagen avslår motion

2025/26:3774 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkande 21.

Reservation 1 (MP)

2. Förvaltning av fiskeresursen

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:1722 av Marie Nicholson (M) och

2025/26:2825 av Stina Larsson m.fl. (C) yrkande 11.

Reservation 2 (C)

3. Utflyttning av trålgränsen och begränsning av storskaligt fiske

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:761 av Peter Hedberg m.fl. (S),

2025/26:890 av Magnus Manhammar (S) yrkandena 1 och 2,

2025/26:1666 av Carl Nordblom m.fl. (M) i denna del,

2025/26:2286 av Linnéa Wickman m.fl. (S) yrkande 1 i denna del,

2025/26:2512 av Kjell Jansson m.fl. (M),

2025/26:2784 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 39,

2025/26:2825 av Stina Larsson m.fl. (C) yrkandena 13, 15 och 16,

2025/26:2849 av Markus Wiechel (SD) yrkande 3,

2025/26:3285 av Camilla Brunsberg (M) yrkande 2,

2025/26:3596 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 60 i denna del,

2025/26:3733 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkandena 58 och 61 samt

2025/26:3774 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkandena 24 och 30.

Reservation 3 (S)

Reservation 4 (V)

Reservation 5 (C)

Reservation 6 (MP)

4. Fördelning och återkallelse av fiskemöjligheter

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:2784 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 35 och 36,

2025/26:3733 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkande 59 och

2025/26:3774 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkandena 27 och 28.

Reservation 7 (S)

Reservation 8 (V)

Reservation 9 (MP)

5. Älfiske

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:2784 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 40 och 41,

2025/26:3733 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkande 63 och

2025/26:3774 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkande 29.

Reservation 10 (S)

Reservation 11 (V)

Reservation 12 (MP)

6. Fiskeri- och vattenbruksnäringens roll för livsmedelsförsörjningen och livsmedelsberedskapen

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:395 av Roland Utbult (KD),

2025/26:667 av Hanna Westerén (S),

2025/26:794 av Magnus Berntsson (KD),

2025/26:2510 av Ann-Charlotte Hammar Johnsson m.fl. (M) yrkande 5,

2025/26:2825 av Stina Larsson m.fl. (C) yrkande 22 och

2025/26:3733 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkandena 57 och 62.

Reservation 13 (S)

Reservation 14 (C)

7. Fiskerikontroll

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:3732 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkande 75 och

2025/26:3774 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkande 31.

Reservation 15 (S)

Reservation 16 (MP)

8. Regler om fiskeredskap

Riksdagen avslår motion

2025/26:3774 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkande 32.

Reservation 17 (MP)

9. Fiske i marina skyddade områden

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:2510 av Ann-Charlotte Hammar Johnsson m.fl. (M) yrkande 4 och

2025/26:3774 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkande 34.

Reservation 18 (MP)

10. Internationella frågor

Riksdagen avslår motion

2025/26:2776 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkande 11.

Reservation 19 (V)

11. Motioner som bereds förenklat

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

Stockholm den 19 februari 2026

På miljö- och jordbruksutskottets vägnar

Emma Nohrén

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Emma Nohrén (MP), Kjell-Arne Ottosson (KD), Martin Kinnunen (SD), Åsa Westlund (S), John Widegren (M), Staffan Eklöf (SD), Malin Larsson (S), Helena Storckenfeldt (M), Jytte Guteland (S), Lars Johnsson (M), Victoria Tiblom (SD), Johan Löfstrand (S), Aida Birinxhiku (S), Runar Filper (SD), Andrea Andersson Tay (V), Jakob Olofsgård (L) och Anders Karlsson (C).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta betänkande behandlar utskottet 92 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2025/26. Motionsyrkandena handlar bl.a. om förvaltning av fiskeresursen, utflyttning av trålgränsen och begränsning av storskaligt fiske, fördelning och återkallelse av fiskemöjligheter samt fiskeri- och vattenbruksnäringens roll för livsmedelsförsörjningen och livsmedelsberedskapen. Ett antal av dessa yrkanden tar upp samma eller i huvudsak samma frågor som riksdagen har behandlat under valperioden och behandlas därför i förenklad ordning.

Förslagen finns i bilaga 1. Motionsyrkandena som behandlas i förenklad ordning listas i bilaga 2.

Utskottets överväganden

Återhämtningsplan för fiskbestånden i EU:s hav

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om en återhämtningsplan för fiskbestånden i EU:s hav.

Jämför reservation 1 (MP).

Motionen

I kommittémotion 2025/26:3774 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkande 21 anfördes att regeringen i närtid måste verka för att EU antar en lagligt bindande och långsiktig återhämtningsplan för att snabbt bygga upp fiskbestånden i EU:s hav, inklusive Sveriges.

Kompletterande information

Den 5 juni 2025 presenterade kommissionen den europeiska världshavspakten (COM(2025) 281). Pakten syftar till att säkerställa samordning mellan alla havsrelaterade politikområden och att vända den negativa trenden för havsmiljön och den biologiska mångfalden. För att uppnå målen med pakten föreslås åtgärder inom sex prioriterade områden:

- Skydda och återställa havens hälsa.
- Främja en hållbar konkurrenskraft för den blå ekonomin.
- Stödja kust- och ösamhällen och de yttersta randområdena.
- Främja forskning, kunskap, färdigheter och innovation när det gäller hav.
- Förbättra sjöfartsskyddet och sjöförsvaret som en grundförutsättning.
- Stärka EU:s havsdiplomati och internationell regelbaserad styrning.

Pakten är en strävan efter en helhetsstrategi och ett samarbete mellan medlemsstater, regioner och berörda parter, däribland fiskare, andra yrkesverksamma inom den blå ekonomin, innovatörer, investerare, forskare och det civila samhället. Enligt kommissionen kommer pakten att uppdateras allt eftersom behoven utvecklas.

För att genomföra EU:s världshavspakt planerar kommissionen att senast 2027 lämna förslag till en havslag. Denna lagstiftning ska bygga på en revidering av det befintliga havsplaneringsdirektivet¹ och skapa ett enhetligt ramverk för genomförandet av paktens mål, samtidigt som den administrativa bördan ska minska.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/89/EU av den 23 juli 2014 om upprättandet av en ram för havsplanering.

Utöver den planerade havslagen kommer det att ägnas särskild uppmärksamhet åt vissa särskilt prioriterade frågor, bl.a. situationen i Östersjön. I linje med vad som aviseras i EU:s världshavspakt anordnades därför högnivåmötet Our Baltic den 30 september 2025. Enligt kommissionen var mötet startpunkten för ett förnyat, integrerat tillvägagångssätt för att ta itu med utmaningar i ekosystemet och föroreningar från land och hav, stärka säkerheten och miljö- och fiskeförvaltningen samt stödja kustsamhällena.

Utskottets ställningstagande

Situationen för fiskbestånden i unionens vatten är i många fall ansträngd och i vissa fall kritisk, och orsakerna till detta är flera. Utskottet välkomnar därför den världshavspakt som kommissionen presenterade under förra året och den mångfasetterade uppsättning åtgärder som aviseras i den. Enligt utskottet är det särskilt positivt att paktens lyfter fram Östersjön som en brådsakande prioritering och att kommissionen aviseras att den kommer att föreslå en havslag som ska bidra till att nå målen med världshavspakten. Utskottet kommer att följa det fortsatta arbetet med stort intresse, men ser mot denna bakgrund inte skäl för riksdagen att vidta några åtgärder med anledning av det som föreslagits i motion 2025/26:3774 (MP) yrkande 21. Därmed avstyrks motionsyrkandet.

Förvaltning av fiskeresursen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om förvaltning av fiskeresursen. Jämför reservation 2 (C).

Motionerna

I kommittémotion 2025/26:2825 av Stina Larsson m.fl. (C) yrkande 11 lämnas förslag om att fisketrycket i Östersjön generellt behöver minska, även i andra länders ekonomiska zoner. Minskat fisketryck inom svenskt territorialvatten eller ekonomisk zon kan ge positiva effekter, men eftersom fiskeresurserna är rörliga är denna enskilda åtgärd enligt motionärerna inte tillräcklig för att vända trenden. Motionärerna understryker därför vikten av mellanstatligt samarbete när det gäller fiskeförvaltningen i Östersjön.

I motion 2025/26:1722 av Marie Nicholson (M) beskriver motionären den förvaltningsmodell som används i Rigabukten och föreslår att Sverige ser över hur en liknande modell för regionalt anpassad fiskeförvaltning skulle kunna utformas i våra vatten.

Kompletterande information och tidigare behandling

Utrymmet för nationella bevarandeåtgärder

Enligt lagen (2017:1272) om Sveriges sjöterritorium och maritima zoner omfattar Sveriges sjöterritorium inre vatten och territorialhavet. Sjöterritoriets gräns i havet framgår av bilaga 1 (1 §). Inre vatten omfattar vattenområden på land och i havet innanför riksgränsen och de baslinjer som följer av 4 § (2 §). Territorialhavet sträcker sig 12 nautiska mil² räknat från de baslinjer som anges i 4 § med de begränsningar som följer av överenskommelser om riksgränsen och andra överenskommelser med Danmark, Finland och Norge (3 §). Enligt 1 § lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon omfattar Sveriges ekonomiska zon de områden utanför sjöterritoriet som framgår av bilaga 4 till den lag som nyss beskrivits. Förenklat uttryckt sträcker sig den ekonomiska zonen på vissa ställen ut till 200 nautiska mil från baslinjen.

EU har exklusiv befogenhet att lagstifta och anta rättsligt bindande akter om bevarandet av havets biologiska resurser inom ramen för den gemensamma fiskeripolitiken (se artiklarna 2.1 och 3.1 d i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt). I grundförordningen finns de grundläggande reglerna för den gemensamma fiskeripolitiken. När det gäller tillträde till fiskevatten är huvudregeln att unionsfiskefartyg ska ha lika tillträde till unionens vatten (artikel 5.1). Medlemsstaterna har emellertid befogenhet att i vatten upp till 12 nautiska mil från baslinjen som är under dess överhöghet eller jurisdiktion begränsa tillträdet för andra medlemsstaters fiskefartyg, så länge det sker utan att det påverkar tillämpningen av befintliga grannavtal samt arrangemangen i bilaga I, i vilka det för varje medlemsstat fastställs geografiska områden inom andra medlemsstaters kustband där fiske bedrivs samt berörda arter. Medlemsstaterna ska informera kommissionen om de begränsningar som införs enligt denna punkt (artikel 5.2).

Sverige har begränsat tillträdet till fiske innanför 12 nautiska mil från baslinjen på så sätt att Danmark och Finland är de enda medlemsstaterna som tillåts bedriva fiske innanför den svenska tolvmilsgrens (13 a § första stycket fiskelagen [1993:787] och artikel 5.2 och bilaga I till grundförordningen). Förenklat uttryckt har Danmark rätt till tillträde i Kattegatt in till 3 nautiska mil från kustlinjen och i Skagerrak in till 4 nautiska mil från baslinjen. Danmark och Finland har tillträde till fiske in till 4 nautiska mil från baslinjen i Östersjön. Utöver detta har EU och Norge ett avtal som anger att norska fiskefartyg har tillträde in till 4 nautiska mil från den svenska och danska baslinjen i Skagerrak. När dessa länders fartyg fiskar innanför den svenska tolvmilsgrens styr respektive mellanstatligt avtal vilka regler de ska följa.³ Den nuvarande regleringen innebär således att Sverige har fullt nationellt

² 1 nautisk mil är 1 852 meter.

³ Konventionen den 31 december 1932 mellan Sverige och Danmark angående fiskeriförhållandena i de till Sverige och Danmark gränsande farvattnen (SÖ 1933:31), ministeriell notväxling med Finland om ömsesidiga fiskerättigheter i de svenska och finska fiskezonerna i Östersjön, Helsingfors den 24 november 1975 (SÖ 1975:57) och avtal mellan Europeiska unionen och Konungariket Norge om ömsesidigt tillträde till fisket i Skagerrak för fartyg som för dansk, norsk och svensk flagg, OJ L 224, 30.7.2014, punkt 3.

handlingsutrymme att reglera fisket innanför 3 respektive 4 nautiska mil från kustlinjen respektive baslinjen, dvs. i de områden där utländska fartyg inte har tillträde. Denna gräns sammanfaller med den nu gällande svenska trålgränsen (1 kap. 5 § och bil. 4 Fiskeriverkets föreskrifter [FIFS 2004:36] om fiske i Skagerrak, Kattegatt och Östersjön).

Utanför denna gräns regleras fisket inom ramen för EU:s gemensamma fiskeripolitik. I grundförordningen ges medlemsstaterna befogenhet att anta nödvändiga bevarandeåtgärder för att leva upp till skyldigheter enligt unionens miljölagstiftning (artikel 11). Kopplat till ett regionaliseringsförfarande, där kommissionen fått befogenhet att på begäran anta sådana åtgärder, finns det också möjlighet att innefatta utländska fartyg i åtgärderna (artikel 18). Vidare har medlemsstaterna befogenhet att anta åtgärder för att bevara fiskbestånden i unionens vatten (artikel 19). Utöver detta finns det också vissa möjligheter för medlemsstater att inom sitt territorialvatten vidta åtgärder för att bevara och förvalta fiskbestånden och för att bibehålla eller förbättra bevarandestatusen för de marina ekosystemen (artikel 20). Medlemsstaternas möjligheter att på egen hand införa sådana åtgärder som anges i artiklarna 11, 19 och 20 begränsas dock bl.a. av att åtgärderna inte får inskränka andra medlemsstaters fiskefartygs rätt att fiska.

Utskottet har tidigare uttalat följande om det nationella handlingsutrymmet för bevarandeåtgärder som även berör andra medlemsstaters fiskefartyg (bet. 2024/25:MJU19):

Unionslagstiftning är visserligen att föredra när det finns behov av att vidta åtgärder som berör såväl svenska som andra medlemsstaters fiskefartyg, och utskottet har förtroende för att regeringen bedriver ett aktivt arbete för att på detta sätt reglera bottentrålning i skyddade områden och vidta andra bevarandeåtgärder i de delar av territorialhavet där även andra medlemsstaters fartyg får fiska och i Sveriges ekonomiska zon.

Mellanstatligt samarbete

Fisket styrs av en EU-gemensam politik med gemensamma regler som antas på EU-nivå och som tillämpas i alla medlemsstater. I den gemensamma fiskeripolitiken ingår ett system för fiskeriförvaltning som leder eller bidrar till att säkra fiskbeståndens reproduktion, skapa villkor för en lönsam fiskeindustri, fördela fiskemöjligheterna och bevara det marina ekosystemet. Med undantag för Ryssland är samtliga länder med gräns mot Östersjön medlemmar i EU.

Helsingforskonventionen är en regional miljökonvention för Östersjöområdet, inklusive Kattegatt. Konventionen gäller för hela avrinningsområdet. Danmark, Estland, Finland, Lettland, Litauen, Polen, Sverige, Tyskland, Ryska federationen och EU är parter till konventionen. Helcom är kommissionen som genomför konventionen. Den består av åtta arbetsgrupper som behandlar specifika frågor som rör Östersjöns miljö eller maritima verksamhet. Grupperna är viktiga bidragsgivare till Helcoms arbete, samlar vetenskaplig och teknisk expertis och omsätter sina resultat i policyer,

strategier eller rekommendationer som är bäst lämpade för att svara på en viss fråga som påverkar Östersjön. Helcoms arbetsgrupp för ekosystembaserat hållbart fiske (WG Fish) arbetar med fiske i relation till genomförandet av ekosystemansatsen. Vidare arbetar gruppen med att hitta lösningar på hur fiskerinäringen ytterligare kan bidra till att nå god miljöstatus i Östersjön. WG Fish består av representanter från fiske- och miljömyndigheter i Östersjö-länderna samt EU, Helcomobservatörer och andra när så är lämpligt. Mot bakgrund av Rysslands invasion av Ukraina är Havs- och vattenmyndighetens samarbete med Ryssland, bl.a. inom Helcom, pausat sedan den 24 februari 2022.

Baltfish är en regional organisation som samlar EU-länderna runt Östersjön för att diskutera och samarbeta om fiskefrågor, t.ex. förvaltningsplaner. Organisationens huvudsyfte är att främja samarbete mellan fiskerimyndigheter och andra viktiga intressenter för att utveckla ett hållbart fiske i Östersjö-regionen. I arbetet deltar även representanter för Helcom och Internationella havsforskningsrådet (Ices).

Mellanstatligt samarbete i frågor som rör fiske har behandlats av utskottet tidigare under valperioden, bl.a. i betänkande 2023/24:MJU19. Utskottet pekade då på det samarbete som Sverige bedriver inom EU, Nordiska rådet och Helcom när det gäller fiske och andra frågor som rör Östersjön samt uttalade förtroende för att Sveriges representanter verkar för ett hållbart fiske inom ramen för dessa samarbeten.

Förvaltningen i Rigabukten

Det finns fyra förvaltningsområden för sill och strömming i Östersjön: Bottenhavet, centrala Östersjön, Rigabukten och västra Östersjön (ett område som västerut i viss mån sträcker sig utanför Östersjön).

Strömmingen i Rigabukten förvaltas gemensamt av Estland och Lettland, och länderna har genomfört ett antal specifika förvaltningsåtgärder för att förbättra statusen för det aktuella beståndet. Länderna har infört regler i fråga om fiskekapaciteten som innebär att fiskefartygens motorstyrka inte får överstiga 221 kilowatt och att fiskeflottans totala motorstyrka har begränsats. De har även infört flera restriktioner som gäller trålfiske, t.ex. att trålens vertikala öppning inte får överstiga 12 meter och att ingen bottentrålning är tillåten. Trålning i områden som är grundare än 20 meter är inte tillåten och fisket är stängt under 30 dagar på våren i både Lettland och Estland. I Estland finns ett ytterligare trålningsförbud som gäller under mitten av juni–mitten av september. Inom förvaltningsområdet fördelas den totala tillåtna fångstmängden (total allowable catch, TAC) mellan kustfiskare och trålfisket i en 50/50-fördelning, vilket gör andelen kustfiske relativt hög.

Frågan om varför strömmingsbeståndet i Rigabukten mår bättre än övriga bestånd av sill och strömming i Östersjön behandlades vid ett seminarium som anordnades av Östersjöcentrum vid Stockholms universitet den 15 november 2023. Vid seminariet deltog ett antal forskare som bl.a. beskrev att

begränsningen av fartygens storlek, införandet av fiskefria perioder och gynnsamma miljöförändringar är möjliga faktorer bakom den positiva utvecklingen av strömmingsbeståndet i Rigabukten. Forskarna konstaterade också att det är en fördel att endast två länder är involverade i beståndsbedömningarna och i fisket.

Utskottets ställningstagande

Som redovisats ovan har Sverige fullt nationellt handlingsutrymme att vidta bevarandeåtgärder i de områden på svenskt territorialvatten där utländska fartyg inte får fiska. Utanför för dessa områden regleras fisket inom ramen för EU:s gemensamma fiskeripolitik, och förvaltningsåtgärder kräver mellanstatligt samarbete – bilateralt, inom EU och i organ såsom Helcom och Baltfish. Utskottet vidhåller sitt tidigare uttalande förtroende för att Sveriges representanter verkar för ett hållbart fiske inom ramen för dessa samarbeten och föreslår att motion 2025/26:2825 (C) yrkande 11 lämnas utan åtgärd.

När det gäller förvaltningen av strömmingsbeståndet i Rigabukten konstaterar utskottet att den förvaltningsmodell som tillämpas i detta område har gett goda resultat. Utskottet förlitar sig på att regeringen och ansvariga myndigheter tar intryck av modellen vid beslut om förvaltningsåtgärder i den mån det är möjligt med hänsyn till de specifika förutsättningar som råder i respektive förvaltningsområde. Därmed föreslår utskottet att motion 2025/26:1722 (M) lämnas utan åtgärd från riksdagens sida.

Utflyttning av trålgränsen och begränsning av storskaligt fiske

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om utflyttning av trålgränsen och begränsning av storskaligt fiske.

Jämför reservation 3 (S), 4 (V), 5 (C) och 6 (MP).

Motionerna

Utflyttning av trålgränsen

Enligt kommittémotion 2025/26:3733 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkande 61 bör Sverige samarbeta med övriga länder för att permanent flytta ut trålgränsen i Östersjön till förmån för humankonsumtionsfiske.

Ett liknande förslag om att flytta ut trålgränsen längs hela Östersjöns kust finns i kommittémotion 2025/26:2825 av Stina Larsson m.fl. (C) yrkande 15.

Även motionerna 2025/26:2849 av Markus Wiechel (SD) yrkande 3 och 2025/26:3285 av Camilla Brunsberg (M) yrkande 2 innehåller förslag om att flytta ut trålgränsen.

I kommittémotion 2025/26:3774 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkande 30 begär motionärerna att regeringen omgående ska flytta ut trålgränsen till 12 nautiska mil, utan undantag, utanför kusten, vilket även innebär att samtliga s.k. inflyttningsområden skyndsamt ska tas bort.

Enligt kommittémotion 2025/26:2825 av Stina Larsson m.fl. (C) yrkande 16 är det viktigt att regeringen tar intryck av utvärderingen av det tvååriga förbud mot trålfiske efter pelagiska arter som håller på att genomföras inom ett område i centrala Östersjön.

Begränsning av storskaligt fiske

I kommittémotion 2025/26:3733 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkande 58 föreslår motionärerna att det storskaliga industrifisket ska pausas till dess att man kan se en tydlig återhämtning av sill, strömming och andra arter som är hårt pressade eller som delvis har försvunnit i Östersjön.

Även i motion 2025/26:890 av Magnus Manhammar (S) lämnas förslag om att omedelbart pausa det storskaliga sill- och strömmingsfisket i Östersjön för att ge fiskbestånden en chans att återhämta sig (yrkande 1) och om att pausa allt fiske av sill och strömming i Östersjön som inte går till humankonsumtion (yrkande 2). På liknande sätt innehåller motion 2025/26:2286 av Linnéa Wickman m.fl. (S) yrkande 1 i denna del förslag om att pausa industrifisket i Östersjön. Även i motion 2025/26:761 av Peter Hedberg m.fl. (S) framhåller motionärerna behovet av att verka för att det storskaliga fisket efter sill och strömming stoppas.

Enligt partimotion 2025/26:2784 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 39 måste regeringen på EU-nivå verka för ett stopp för storskaligt fiske efter strömming och skarpsill i Östersjön, med undantag för småskaligt kustnära fiske.

Ett liknande förslag finns i partimotion 2025/26:3596 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 60 i denna del, där motionärerna framhåller att regeringen i förhandlingar om EU:s fiskepolitik måste verka för att begränsa det storskaliga industrifisket i Östersjön genom att tillfälligt stoppa dess fångster och bifångster av strömming och sill.

Även i kommittémotion 2025/26:2825 av Stina Larsson m.fl. (C) yrkande 13 föreslås att regeringen ska verka för att tills vidare förbjuda allt storskaligt sill- och strömmingsfiske i Östersjön och i synnerhet det som går till industriändamål.

I kommittémotion 2025/26:3774 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkande 24 föreslås att Sverige ska verka för att återinföra förbudet mot industritrålning i Östersjön.

Enligt motion 2025/26:2512 av Kjell Jansson m.fl. (M) behöver förutsättningarna för att stoppa det industriella trålfisket i Östersjön utredas.

I motion 2025/26:1666 av Carl Nordblom m.fl. (M) i denna del efterfrågar motionären ett förbud mot storskaligt industrifiske inom Sveriges ekonomiska zon.

Kompletterande information och tidigare behandling

Utrymmet för nationella bevarandeåtgärder, som har relevans för frågorna om att flytta ut trålgränsen och begränsa det storskaliga fisket, beskrivs tidigare i detta betänkande.

Utskottet har behandlat motionsyrkanden om att flytta ut trålgränsen och begränsa det storskaliga fisket i Östersjön flera gånger tidigare under valperioden, bl.a. under förra riksmötet i betänkande 2024/25:MJU5 Ett levande hav – ökat skydd, minskad övergödning och ett hållbart fiske. Utskottet anförde då följande:

Enligt regeringen bör det tas fram permanenta regleringar avseende pelagiskt trålfiske inom hela området upp till 12 nautiska mil från baslinjen i svensk territorialzon i Östersjön, från Skanör till Haparanda, inklusive Öland och Gotland. Utskottet delar denna bedömning. Utskottet ställer sig även bakom det som anförs om behovet av att ta bort eller drastiskt minska de s.k. inflyttningsområdena innanför trålgränsen, liksom behovet av att inrätta områden utanför 12 nautiska mil med begränsningar av visst fiske, i synnerhet för att skydda lekansamlingar av strömming och andra kustfiskbestånd. Utskottet konstaterar att Havs- och vattenmyndighetens pågående tidsbegränsade vetenskapliga försök med en utflyttad trålgräns i vissa försöksområden kommer att leverera kunskap och underlag för att kunna genomföra regeringens ansats att på permanent basis inrätta en sådan reglering som omfattar hela det svenska sjöterritoriet i Östersjön. Utskottet utgår från att regeringen arbetar vidare i denna riktning och förutsätter att regeringen vid lämplig tidpunkt inleder förhandlingar med kommissionen och berörda medlemsländer i frågan.

— — —

Havs- och vattenmyndigheten genomför för närvarande ett tidsbegränsat vetenskapligt projekt som motsvarar en utflyttning av trålgränsen för fartyg som fiskar efter pelagiska arter i Östersjön. Utskottet konstaterar att detta projekt kommer att kunna bidra med den kunskap för att möjliggöra inrättandet av effektiva permanenta regleringar som stärker förvaltningen av fisk och havsmiljö i Östersjön, inklusive vidtagandet av försiktighetsåtgärder där det misstänks föreligga ekosystemeffekter orsakade av pågående fiske.

Vid en sammantagen bedömning och i avvaktan på resultatet av det arbete som pågår anser utskottet att motionerna [...] kan lämnas utan åtgärd.

Under det förra riksmötet behandlades dessa ämnen även i betänkande 2024/25:MJU19 Fiskeripolitik. I ställningstagandet noterade utskottet regeringens bedömning att riksdagens tillkännagivande om att flytta ut trålgränsen, begränsa det storskaliga fisket och begränsa det trålfiske som tilläts innanför trålgränsen inte var slutbehandlat. Vidare stod utskottet fast vid det som uttalats i dessa frågor tidigare under valperioden och noterade att Havs- och vattenmyndigheten hade fått uppdrag som rörde dessa frågor, bl.a. att utarbeta underlag för internationella samråd om att flytta ut trålgränsen och ta bort eller drastiskt minska inflyttningsområdena för att skydda lekansamlingar av fisk. Utskottet välkomnade dessa uppdrag men framhöll samtidigt betydelsen av fortsatta ansträngningar på området. Mot denna bakgrund och i avvaktan på

resultatet av det arbete som pågick föreslog utskottet att de motioner som hade väckts i dessa frågor skulle lämnas utan åtgärd.

Riksdagen beslutade i enlighet med det som utskottet föreslagit i de två betänkanden som nu beskrivits.

Som nämns i de nu redovisade ställningstagandena ovan genomför Havs- och vattenmyndigheten för närvarande, på uppdrag av regeringen, ett tidsbegränsat vetenskapligt projekt som motsvarar en utflyttning av trålgränsen. Projektet innebär att myndigheten har infört ett förbud för trålfiske efter pelagiska arter inom ett område i centrala Östersjön innanför territorialhavets gräns från norra Öland upp till gränsen mot Bottenhavet (Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter [HVMFS 2025:2] om förbud mot trålfiske efter pelagiska arter i del av centrala Östersjön innanför territorialhavets gräns). Området har enligt myndigheten valts utifrån hur trålfiske efter pelagiska arter har bedrivits under det senaste decenniet samt utifrån förekomsten av viktiga livsmiljöer för sill och strömming under hela deras livscykel. Området omfattar därför både lekområden nära kusten och djupare havsområden där sillen uppehåller sig under vinterhalvåret. Förbudet trädde i kraft den 1 februari 2025 och upphör att gälla den 27 april 2027. Regeringsuppdraget ska slutredovisas senast den 30 april 2027.

I utskottets ställningstagande i betänkande 2024/25: MJU19 beskrivs även regeringsuppdraget till Havs- och vattenmyndigheten att ta fram underlag för internationella samråd för att flytta ut trålgränsen för pelagiskt fiske för fiskefartyg över 24 meter i längd som fiskar med aktiva redskap till 12 nautiska mil utanför baslinjen i svenska territorialhavet i Östersjön från Skanör till Haparanda, inklusive Öland och Gotland. Uppdraget redovisades till Regeringskansliet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet) den 20 maj 2025. I sammanfattningen skriver Havs- och vattenmyndigheten bl.a. följande:

För att reglera fiske som berör områden och bestånd där fler EU-medlemsstater har direkt förvaltningsintresse bedömer HaV att regionalt samarbete om bevarandeåtgärder i enlighet med artikel 18 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 1380/2013 om den gemensamma fiskeripolitiken (grundförordningen) är att föredra. Förfarandet är väl etablerat inom EU:s gemensamma fiskeripolitik och har tidigare använts för att besluta om tekniska regleringar för ett flertal bevarandesyften. För en reglering som motsvarar en utflyttning av trålgränsen skulle åtgärden med fördel kunna införas genom att anta delegerade akter enligt artikel 15 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1241 om bevarande av fiskeresurserna och skydd av marina ekosystem genom tekniska åtgärder, som resulterar i en gemensam EU-reglering som återfinns på samtliga EU-språk. Förfarandet skapar samtidigt förutsättningar för en adaptiv förvaltning om det framkommer nya vetenskapliga underlag som visar att tidigare beslutade fiskereglerande åtgärder behöver ändras.

— — —

När en EU-medlemsstat tar fram förslag till en åtgärd som berör fler medlemsländer, behöver medlemsstaten redogöra för behovet av åtgärder tillsammans med stödjande vetenskapliga underlag om förväntad effekt från föreslagna åtgärder. För att kunna ge en fullgod konsekvensanalys av föreslagna regleringar för samtliga medlemsländers fiskeflottor

behöver ett sådant vetenskapligt underlag innehålla en analys av samtliga länders fiske i Östersjön. En förfrågan till övriga medlemsländers om dataunderlag för att analysera hur alla länders trålfiske bedrivs under den senaste tidsperioden kan samordnas med uppföljningsbehoven för pågående regeringsuppdrag om att på prov införa förvaltningsåtgärder som motsvarar en utflyttning av trålgränsen.

Underlaget bereds inom Regeringskansliet.

Den 26 november 2025 redovisade Havs- och vattenmyndigheten regeringsuppdraget om att ta bort eller drastiskt minska inflyttningsområden innanför trålgränsen. I skrivelsen till Regeringskansliet (Landsbyggs- och infrastrukturdepartementet) föreslår myndigheten att åtta hela inflyttningsområden och delar av ett inflyttningsområde tas bort i Östersjön. Det omfattar drygt 50 procent av inflyttningsområdena i Östersjön och motsvarar 24 procent av inflyttningsområdenas totala ytareal i Östersjön. I Västerhavet bedömer Havs- och vattenmyndigheten att ett borttagande av inflyttningsområdena riskerar att få oönskade effekter på fiskeridödligheten. Därför föreslås inga åtgärder för Västerhavet. Genomförandet av förslagen kräver remissförfarande, vilket inte ingår i redovisningen, utan är planerat till första halvåret 2026. De inflyttningsområden som Havs- och vattenmyndigheten föreslår att man tar bort kan vid behov komma att justeras.

Riksdagens tillkännagivande om att flytta ut trålgränsen och begränsa trålfisket innanför trålgränsen

I november 2021 riktade riksdagen ett tillkännagivande till regeringen om att dels vidta åtgärder för att flytta ut trålgränsen på prov, dels begränsa det trålfiske som tillåts innanför trålgränsen (bet. 2021/22:MJU6, rskr. 2021/22:60–61). Utskottet anförde bl.a. följande i sitt ställningstagande:

Utskottet bedömer därmed att de nuvarande regleringarna för att skydda kustlekande bestånd inte ger det skydd som bestånden behöver. Därtill bedömer utskottet att den nationella rådhögheten när det gäller att införa bevarandeåtgärder på svenskt territorialvatten i dagsläget inte används fullt ut. I likhet med Miljömålsberedningen noterar utskottet att artikel 20 i grundförordningen aldrig har använts som rättslig grund för att införa regleringar i svenska vatten som påverkar grannländers fiske. Mot denna bakgrund anser utskottet att regeringen snarast bör agera för att dels flytta ut trålgränsen på prov, dels begränsa det trålfiske som tillåts innanför trålgränsen. Åtgärderna ska följas upp och utvärderas vetenskapligt. Utskottet konstaterar att frågan är mycket komplex och att ett antal aspekter måste beaktas i detta sammanhang. Detta får dock inte innebära att inga åtgärder vidtas. Ett möjligt första steg är att dispensgivningen till stora fartyg att tråla innanför trålgränsen upphör. Vidare bör samråd inledas med Danmark och Finland om fiskeavtalen med en utflyttning av trålgränsen som mål. En ytterligare möjlig åtgärd är att begränsa det storskaliga trålfisket efter sill/strömming på vissa platser och tider. Utskottet är väl medvetet om att besluten behöver vara vetenskapligt väl underbyggda och att det därutöver kommer att behöva vara nödvändigt att följa upp och utvärdera effekterna av de åtgärder som vidtas. Utskottet noterar här det forsknings- och utredningsarbete som redan pågår vid universitet och ansvariga myndigheter. Utskottet vill vidare framhålla

vikten av att möjligheter till begränsade undantag kan ges, dels för det småskaliga fisket som använder passiva redskap, dels för fiskefartyg som fiskar för direkt användning som livsmedel och vars landningar sorteras. Utskottet ser ett stort värde i att en levande, lokalt förankrad fiskenäring med tillhörande förädling och beredningsindustri bibehålls. Detta är viktigt för jobb, företagande och besöksnäringarna i de ofta små lokalsamhällena, och därmed även för ambitionen om livskraftiga lokalsamhällen på landsbygd och i skärgård.

I skrivelse 2024/25:75 Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2024 redogör regeringen för de åtgärder som vidtagits med anledning av tillkännagivandet. Regeringen bedömer att tillkännagivandet inte är slutbehandlat.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill inledningsvis påminna om riksdagens tillkännagivande om att flytta ut trålgränsen och begränsa trålfisket innanför trålgränsen. När det gäller frågan om att ta bort s.k. inflyttningsområden noterar utskottet att Havs- och vattenmyndigheten nyligen har redovisat förslag om detta och att förslagen kommer att remissbehandlas under första halvåret 2026. Därutöver konstaterar utskottet att Havs- och vattenmyndigheten har redovisat uppdraget om att ta fram underlag för internationella samråd för att flytta ut trålgränsen för visst pelagiskt fiske och att detta underlag nu bereds inom Regeringskansliet. Därutöver vidhåller utskottet sina uttalanden från förra riksmötet samt framhåller att det alltjämt är mycket angeläget att arbetet på området fortsätter med hög intensitet. Utskottet ser mot denna bakgrund inte skäl för riksdagen att ta några initiativ med anledning av det som anförts i motionerna 2025/26:761 (S), 2025/26:890 (S) yrkandena 1 och 2, 2025/26:1666 (M) i denna del, 2025/26:2286 (S) yrkande 1 i denna del, 2025/26:2512 (M), 2025/26:2784 (V) yrkande 39, 2025/26:2825 (C) yrkandena 13 och 15, 2025/26:2849 (SD) yrkande 3, 2025/26:3285 (M) yrkande 2, 2025/26:3596 (C) yrkande 60 i denna del, 2025/26:3733 (S) yrkandena 58 och 61 och 2025/26:3774 (MP) yrkandena 24 och 30. Därmed föreslår utskottet att yrkandena avslås.

Som framgår av redovisningen ovan har Havs- och vattenmyndigheten på prov infört ett förbud mot trålfiske i ett avgränsat område i Östersjön. Utskottet förutsätter att regeringen och berörda myndigheter utvärderar vilken effekt förbudet har haft för beståndens status och drar nödvändiga slutsatser av utvärderingen. Utskottet avstyrker därför motion 2025/26:2825 (C) yrkande 16.

Fördelning och återkallelse av fiskemöjligheter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om fördelning och återkallelse av fiskemöjligheter.

Jämför reservation 7 (S), 8 (V) och 9 (MP).

Motionerna

I kommittémotion 2025/26:3733 av Åsa Westlund m.fl. (S) anför motionärerna att möjligheten att överlåta kvoter leder till snedvridningar eftersom stora delar av de kvoter som tilldelas det småskaliga kustnära fisket omfördelas till det industriella fisket. Därför föreslår motionärerna i yrkande 59 att det nationella kvotsystemet ska förbättras genom att fördela kvoterna mer rättvist och göra det svårare att sälja dessa vidare.

I partimotion 2025/26:2784 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 35 föreslår motionärerna att regeringen ger Havs- och vattenmyndigheten i uppdrag att se över systemet för fördelning av fiskekvoter i syfte att yrkesfisket ska bedrivas ekosystemanpassat. Vidare föreslås i yrkande 36 att regeringen ska ta initiativ till en omarbetning av systemet med individuellt överförbara kvoter för stärkta regionala kvoter där en större del av fångsten går till humankonsumtion, inom ramen för ett ekosystembaserat fiske.

Enligt kommittémotion 2025/26:3774 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkande 27 måste regeringen omgående använda sig av lagstiftningen som ger möjlighet att enbart tilldela den svenska kvoten till det kustnära fisket och till dem som fiskar för mat på våra tallrikar. I samma motion yrkande 28 föreslås att det ska införas en lagstadgad rätt att återkalla fiskemöjligheter med hänsyn till havets och fiskbeståndens status samt det småskaliga kustfiskets behov.

Kompletterande information och tidigare behandling

Fiskelicens och fisketillstånd

Den som vill fiska yrkesmässigt i havet behöver en fiskelicens. Licensen gäller för ett visst fartyg och fiskelicensinnehavaren är antingen en fysisk eller en juridisk person. Licensen ger innehavaren rätt att sälja sin fångst. Närmare bestämmelser om fiskelicens och personlig fiskelicens finns i 29 a–32 §§ fiskelagen. Genom fiske med stöd av licens är företagaren underställd flera skyldigheter, bl.a. att rapportera sin fångst. En fiskelicens får begränsas till att avse visst fiske och beviljas för viss tid (30 § tredje stycket) och tillgången på fisk ska beaktas första gången frågan om en licens provas (30 § fjärde stycket). En fiskelicens kan återkallas, t.ex. om licensinnehavaren inte längre uppfyller kravet på att fisket ska bedrivas i näringsverksamhet eller kravet på att fisket ska ha anknytning till svensk fiskerinäring (31 § fiskelagen och 19 §

förordningen [1994:1716] om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen, fortsättningsvis kallad fiskeförordningen).

En fiskelicens kan beviljas för en period om högst fem år⁴. I prövningen av en ansökan om förlängd licens beaktas inte om det har skett några förändringar i fiskbestånden sedan den ursprungliga licensen beviljades. Prövningsmyndigheten kan inte heller återkalla en licens med hänvisning till en negativ beståndsutveckling. Beståndens status kan prövningsmyndigheten i stället påverka genom fiskevårdsåtgärder såsom kvoterings (för vissa arter i havet), redskapsbegränsningar, inrättande av fredningsområden och begränsade tider för fiske. Eftersom en fiskelicens genom förlängningsbeslut kan gälla för en mycket lång tid måste den första prövningen av en fråga om licens omfatta en långsiktig bedömning av tillgången på fisk⁵.

För visst yrkesmässigt fiske krävs det, förutom fiskelicens, även fisketillstånd. Om det krävs fisketillstånd eller inte beror bl.a. på vilket havsområde fisket ska ske i, vilka arter som ska fiskas, fartygsstorlek och vilka redskap som ska användas. Som exempel kan nämnas att det krävs fisketillstånd för att få fiska efter pelagiska arter som strömming och sill. Fisket ska i så fall bedrivas med vadredskap av en viss storlek eller med trål. Ett pelagiskt fisketillstånd ska också förenas med individuella och överlåtbara fiskerättigheter (se mer om detta nedan). Kravet på fisketillstånd gäller dock inte för pelagiskt fiske med trål i Östersjöns delområde 30–31 med ett fartyg vars längd är mindre än 15 meter eller i övriga Östersjön med fartyg vars längd är mindre än 12 meter⁶.

Fångstbegränsningar och fördelning av fiskemöjligheter

De viktigaste fiskbestånden i EU förvaltas på EU-nivå genom bl.a. årliga fångstbegränsningar. Total tillåten fångstmängd (total allowable catch, TAC), även kallad fiskemöjlighet, är en fångstbegränsning uttryckt i ton eller antal som bestäms för de fiskbestånd som har högst kommersiellt värde. Kommissionen utarbetar förslag till TAC som bygger på vetenskapliga råd om tillståndet för beståndet.

Den TAC som årligen beslutas av rådet fördelas till medlemsstaterna i form av fiskekvoter. Medlemsstaten ansvarar därefter för att reglera hur den nyttjar de fiskekvoter som den tilldelats. Av artikel 17 i grundförordningen⁷ följer att medlemsstaterna vid fördelning av fiskemöjligheter ska tillämpa transparenta och objektiva kriterier, inbegripet miljömässiga, sociala och ekonomiska kriterier. De kriterier som används får bl.a. inbegripa fiskets påverkan på miljön, tidigare efterlevnad av bestämmelser, bidraget till den lokala

⁴ 2 kap. 12 § i Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2014:19) om licens och tillstånd för yrkesmässigt fiske i havet.

⁵ Se Fiske- och vattenbruksutredningens slutbetänkande En moderniserad fiskelagstiftning (SOU 2025:89) volym 2 s. 625 f.

⁶ 5 kap. 1 § och 11 kap. 1 § i HVMFS 2014:19.

⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1380/2013 av den 11 december 2013 om den gemensamma fiskeripolitiken, om ändring av rådets förordningar (EG) nr 1954/2003 och (EG) nr 1224/2009 och om upphävande av rådets förordningar (EG) nr 2371/2002 och (EG) nr 639/2004 och rådets beslut 2004/585/EG.

ekonomin och historiska fångstnivåer. Inom ramen för de fiskemöjligheter som medlemsstaterna tilldelats ska de sträva efter att ge incitament till fiskefartyg att använda selektiva fiskeredskap eller miljövänligare fiskemetoder såsom minskad energikonsumtion eller minskade skador på livsmiljöer. Vidare får medlemsstaterna enligt artikel 21 införa system med överlåtbara fiskerättigheter.

Havs- och vattenmyndigheten har regeringens uppdrag att meddela föreskrifter för fiskets bedrivande som avser fördelning av fiskemöjligheter enligt grundförordningen. Myndigheten får också meddela föreskrifter om hur sådana fiskemöjligheter får överlätas från en fiskelicenshavare till en annan under det år eller den förvaltningsperiod då fiskemöjligheterna får användas (2 kap. 7 § femte stycket fiskeförordningen).

I Sverige får yrkesmässigt fiske som inte omfattas av kravet på fisketillstånd bedrivas på en gemensam s.k. kustkvot som endast kräver fiskelicens. Utgångspunkten för kustkvoterna (dvs. den del av den nationella kvoten som inte fördelas individuellt på fartygsnivå) är att de ska vara tillräckligt stora för att kollektiva fiskestopp ska undvikas, och kustkvoterna prioriteras alltid vid fördelningen av kvoterna. Mängden fisk som får fångas är i huvudsak oreglerad eller styrs av ransoner som anger en högsta fångstmängd per art och bestämd tidsperiod. Kustkvoten syftar till att gynna kustfisket med mindre fartyg och småskalig redskapsanvändning. Det småskaliga kustfisket fiskar på denna gemensamma kvot som inte är fördelad på fartygsnivå. Därutöver har det vidtagits särskilda åtgärder genom extra tilldelning, s.k. regionalkvot, för att gynna fiskeföretag i Östersjön som bedriver ett regionalt baserat fiske.

För att inte alla fiskare med fiskelicens ska tävla om fiskeresursen i tid och rum samt för att styra fisket mot fiskeripolitikens mål fördelas fiskemöjligheter i övrigt med olika slags fisketillstånd. Detta ger möjlighet att fördela fiskemöjligheter mellan fiskelicensinnehavare och att styra användningen av redskap och fiske på olika arter och bestånd. Det innebär också att möjligheterna att byta fiskeinriktning begränsas och att risken för att på så sätt flytta över en eventuell överetablering från ett fiskeri till ett annat minskar. Indelningen görs i huvudsak med tillstånd för

- det pelagiska fisket (dvs. fiske efter arter som lever i den fria vattenmassan)
- det demersala fisket (dvs. fiske efter bottenlevande arter)
- bl.a. fiske med torskfångande redskap i olika havsområden och fiske efter havskräfta med bur, nordhavsräka och ål.⁸

Enligt regleringsbrevet för 2026 ska Havs- och vattenmyndigheten lämna underlag inför förhandlingar om fiskemöjligheter, inklusive förslag till alternativa kvoter och fiskemöjligheter, för 2027 i Östersjön. Målsättningen är att utifrån en ekosystembaserad fiskeförvaltning accelerera återhämtningen av fiskbestånd och marina ekosystem, bl.a. för en stärkt livsmedelsberedskap.

⁸ 6–9 kap. HVMFS 2014:19.

Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet) senast den 30 juni 2026.

Frågan om vilket handlingsutrymme EU:s medlemsstater har att anta en nationell fördelningsmetod för att främja det småskaliga kustfisket efter sill och strömming behandlas i en vetenskaplig artikel⁹. I artikeln diskuteras även åtgärdens ändamålsenlighet för att uppnå de eftersträlvade målen om småskalighet, lokal förankring och fiske för direkt humankonsumtion. Enligt artikeln finns det ett relativt stort handlingsutrymme för medlemsstaterna att besluta om hur nationella kvoter ska fördelas, inbegripet en sådan fördelning som innebär en ojämlik behandling av nationella fiskefartyg för att främja det småskaliga kustfisket. I artikeln anför författarna även att det inte framgår av svensk lagstiftning att hänsynen till det småskaliga kustfisket är överordnad övriga fördelningskriterier. Vidare beskrivs att det i svensk lagstiftning saknas ett uttryckligt och överordnat fördelningskriterium med hänsyn till miljön, trots att medlemsstaterna ska sträva efter att ge incitament till fiske med selektiva fiskeredskap eller miljövänligare fiskemetoder samt säkerställa att fiskets påverkan hålls inom ekosystemets gränser. Med hänsyn till hur lagstiftningen är utformad bedömer artikelförfattarna att en ökad tilldelning till den s.k. kustkvoten inte med säkerhet kan antas leda till ökad lokal förankring eller ökat fiske för direkt humankonsumtion. För en tydligare rättslig styrning mot uppsatta fiskeripolitiska mål föreslår artikelförfattarna därför att det ska införas ett överordnat fördelningskriterium som relaterar till miljön, en tydlig metod för att vikta olika kriterier och en fördelningsmetod som även tar hänsyn till hur fångsten används samt i större utsträckning tar hänsyn till var fångsten landas.

System för överlåtbara fiskerättigheter

Som beskrivits ovan ska pelagiska fisketillstånd förenas med individuella fiskerättigheter. Fiskerättigheter för det pelagiska fisket är giltiga i tio år och permanent överlåtbara enligt lagen (2009:866) om överlåtbara fiskerättigheter och förordningen (2009:867) om överlåtbara fiskerättigheter. Detta system, som infördes 2009, omfattar större pelagiska fiskefartyg för fiske efter framför allt sill och strömming, skarpsill, makrill och tobis. Ett pelagiskt fisketillstånd med individuella och överlåtbara fiskerättigheter innebär en fast flerårig andel. Den fasta andelen gäller i förhållande till den del av den nationella kvoten som tillgängliggörs för fiske med individuella kvoter, får vara högst 10 procent av denna och innehåller för högst två fartyg samtidigt. (3, 5 och 6 §§ i lagen). Det handlar därmed inte om en fast andel av den totala nationella kvoten. Fiskerättigheterna får, efter godkännande av Havs- och vattenmyndigheten, överlåtas till en annan fiskelicensinnehavare, om överlåtelsen inte motverkar syftet med lagen (4 §). Havs- och vattenmyndigheten kan endast återkalla eller

⁹ Rättsliga förutsättningar att reglera fisket i Sveriges territorialvattenhav för att främja miljön och det småskaliga kustfisket. Del 2. Om fördelning av nationella fiskemöjligheter. Christiernsson, Langlet och Bergström, Förvaltningsrättslig tidskrift 4/2024.

begränsa dessa fiskerättigheter om fiskelicensen har återkallats eller begränsats (7 §)¹⁰.

Fiskemöjligheter för det demersala fisket är giltiga i ett år och får överlåtas helt eller delvis under det år då fiskemöjligheten får användas.¹¹ Systemet infördes 2017 för att underlätta för fisket att följa landningsskyldigheten och ersatte det tidigare systemet med fångstbegränsningar på vecko-, månads- eller årsbasis där möjligheten att överföra fiskemöjligheter saknades.

Den 4 maj 2023 gav regeringen Havs- och vattenmyndigheten i uppdrag att föreslå ett system med överlåtbara fiskerättigheter i fisket efter bottenlevande arter. Enligt uppdraget skulle myndigheten föreslå ett system med överlåtbara fiskerättigheter som kan bidra till att anpassa fiskekapaciteten till tillgängliga fiskemöjligheter, bättre förutsägbarhet och lönsamhet för företagen samt bättre förutsättningar för investeringar i modern och mer miljövänlig teknik. Samtidigt ska systemet möjliggöra att ta särskild hänsyn till småskaligt kustnära fiske och regional spridning samt att bibehålla och stärka fiskerinäringens värdekedjor regionalt och lokalt.

Uppdraget redovisades till Regeringskansliet den 2 april 2024 (dnr 01738-2023). I rapporten redovisar Havs- och vattenmyndigheten förslag till utformning av ett system med överlåtbara demersala fiskerättigheter, inklusive förslag till nödvändiga författningsändringar för att kunna införa ett sådant system. Det föreslagna systemet innebär bl.a. följande:

- Fiskerättigheterna ska omfattas av en tioårig giltighetstid.
- De fisketillstånd som ska ingå i systemet är tillstånd för havskräfta med bur, tillstånd för passiva torskfångande redskap samt tillstånd för demersal trål. De som har fisketillstånd för passiva torskfångande redskap och för havskräfta med bur ska inte kunna överlåta fiskerättigheter till tillståndshavare för demersala trålredskap, men överlåtelser i motsatt riktning ska vara möjliga.
- Systemet ska innefatta ett högsta tillåtna innehav av fiskemöjligheter och fiskerättigheter (koncentrationsnivåer) för vissa arter och kvotområden.
- I den mån tillgången på fisk tillåter det ska Havs- och vattenmyndigheten kunna omfördela andelar att använda till att etablera nya fiskare inom systemet. Det ska även vara möjligt för någon som sedan tidigare inte har fiskerättigheter att skaffa sådana och därigenom etablera sig. Detta ställer krav på fiskelicens.
- Alla överlåtelser av fiskerättigheter och fiskemöjligheter ska godkännas av Havs- och vattenmyndigheten och myndigheten ska bl.a. ha möjlighet att neka överlåtelser som bedöms försvåra efterlevnaden av landningsskyldigheten.

Havs- och vattenmyndighetens förslag bereds inom Regeringskansliet.

¹⁰ Jfr förarbetena till bestämmelsen, prop. 2008/09:169 Överlåtbara fiskerättigheter s. 25 f. och 40.

¹¹ 10 kap. HVMFS 2014:19

Jordbruksverket har utarbetat en handlingsplan för mer mat av pelagisk fisk (RA24:9). Syftet med handlingsplanen är att de svenska fiskemöjligheterna i högre utsträckning än i dag ska bidra till svensk livsmedelsproduktion och ökad livsmedelsberedskap. Handlingsplanen baseras på de inspel och underlag som skickats in av och diskuterats med olika delar av sektorn (fisket, beredningsindustrin, kommuner, forskare m.fl.). I handlingsplanen redovisar Jordbruksverket bl.a. att den nuvarande förvaltningsperioden för det pelagiska systemet med individuella fiskerättigheter sträcker sig t.o.m. 2029. Därefter förväntas en ny period för det pelagiska kvotsystemet träda i kraft. Så länge lagen om överlåtbara fiskerättigheter inte upphör eller ändras kommer en ny tioårsperiod att börja gälla. Inför kommande period bör det enligt Jordbruksverket göras en utvärdering som skulle kunna omfatta frågan om vilka resultat arbetet med att öka landningar och beredning av fisk i Sverige har gett, och om det ur detta perspektiv finns behov av ändringar i regelverket. En annan fråga som bör utvärderas är om tio år är en lämplig längd på förvaltningsperioden sett ur perspektivet en fungerande blå livsmedelskedja. Enligt Jordbruksverket har vissa av de aktörer som bidragit med inspel fört fram uppfattningen att en längre förvaltningsperiod (20 år) skulle förbättra förutsägbarheten, medan andra har menat att klimatförändringar och ett allt osäkrare omvärldsläge gör att kommande förvaltningsperioder bör vara betydligt kortare än i dag. Enligt Jordbruksverket bör utvärderingen genomföras av en oberoende part, t.ex. Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD).

I Fiske- och vattenbruksutredningens slutbetänkande En moderniserad fiskelagstiftning (SOU 2025:89) föreslås en ny, moderniserad, fiskelag som ska utgöra en sammanslagning av fiskelagen och GFP-lagen¹² och som också ska innehålla bestämmelser om överlåtbara fiskerättigheter. Utredningen föreslår att bestämmelserna i lagen respektive förordningen om överlåtbara fiskerättigheter överförs i huvudsak oförändrade till den nya, moderniserade, fiskelagstiftningen¹³. Utredningen bedömer dock att frågan om eventuella behov av ändringar i bl.a. 5 § andra stycket i den nuvarande lagen om överlåtbara fiskerättigheter bör utredas vidare. Enligt bestämmelsen får en fiske-licensinnehavares innehav av fiskerättigheter motsvara högst 10 procent av den del av den nationella fiskekvoten som görs tillgänglig för fiske genom individuella kvoter. Skälet till utredningens bedömning är att det inte är tydligt om den koncentrationsgräns som anges i 5 § avser innehavet av fiskerättigheter i förhållande till storleken på den nationella kvoten även efter överlåtelse av fiskerättigheter, eller om den avser ägda fiskerättigheter och inte fiskad volym. Enligt utredningens bedömning bör även frågan om ett eventuellt behov av att i fiskelagstiftningen ställa krav på att en viss del av den fisk som fångas i svenska vatten ska landas i Sverige utredas vidare (s. 647 f.).

¹² Lagen (1997:1709) om EU:s förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken.

¹³ För att beskriva både den moderniserade fiskelagen och den moderniserade fiskeförordningen använder utredningen uttrycket den moderniserade fiskelagstiftningen.

Riksdagens tillkännagivande om beslut om och tilldelning av fiskekvoter

På förslag av miljö- och jordbruksutskottet beslutade riksdagen i november 2021 att rikta ett tillkännagivande till regeringen om att småskaligt fiske och fiske för direkt användning som livsmedel ska värnas vid beslut om och tilldelning av fiskekvoter (bet. 2021/22:MJU6, rskr. 2021/22:60–61). I betänkandet uttalade utskottet bl.a. följande:

Det finns även en stor enighet i riksdagen i fråga om att det småskaliga fisket och att fiske för direkt användning som livsmedel och vars landningar sorteras ska värnas. Utskottet bedömer att den nuvarande kvottilldelningen i alldeles för låg grad tar i beaktande detta fiske som bedrivs av en redan utsatt yrkeskår. Regeringen bör därför vidta åtgärder för att det småskaliga fisket, fisket som går direkt till livsmedel och tillhörande förädling och beredningsindustri inte drabbas oproportionerligt negativt vid t.ex. kraftiga kvotsänkningar.

I skrivelse 2024/25:75 Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2024 bedömer regeringen att tillkännagivandet inte är slutbehandlat. Regeringen beskriver dels Havs- och vattenmyndighetens pågående tidsbegränsade vetenskapliga projekt som motsvarar en utflyttning av trålgränsen för fartyg som fiskar efter pelagiska arter i Östersjön, dels att Havs- och vattenmyndighetens förslag till system med överlåtbara fiskerättigheter i demersalt fiske bereds inom Regeringskansliet. Vidare anför regeringen bl.a. följande:

Havs- och vattenmyndigheten har i sitt regleringsbrev sedan tidigare mål om hållbart nyttjande och hållbar förvaltning med uppgift att särskilt belysa utvecklingen av det småskaliga kustnära fisket. Myndigheten redovisar bl.a. hur det småskaliga fisket prioriteras vid den nationella fördelningen av fiskemöjligheter t.ex. avseende torsk och strömming.

Utskottets ställningstagande

En fiskeflotta som bedriver sin verksamhet i balans med fiskeresursen är av avgörande betydelse för att fisket ska kunna bedrivas såväl miljömässigt som konkurrensmässigt hållbart. Resursfördelningssystemen är centrala för att åstadkomma en sådan balans. Den gemensamma fiskeripolitiken fastställer att medlemsstaterna ska tillämpa miljömässiga, sociala och ekonomiska kriterier vid fördelningen av fiskemöjligheterna. I Sverige är det Havs- och vattenmyndigheten som har bemyndigande att meddela föreskrifter om fördelning av fiskemöjligheter.

Riksdagen har tidigare riktat ett tillkännagivande till regeringen om att småskaligt fiske och fiske för direkt användning som livsmedel ska värnas vid beslut om tilldelning av fiskekvoter, och utskottet noterar att tillkännagivandet inte är slutbehandlat. En aspekt som har betydelse för den fråga som omfattas av tillkännagivandet är vilket rättsligt handlingsutrymme EU:s medlemsstater har vid beslut om en nationell fördelningsmetod som främjar dessa slags

fisken. Utskottet har fullt förtroende för att regeringen och Havs- och vattenmyndigheten är väl förtrogna med frågeställningen.

När det gäller system för överlåtbara fiskerättigheter konstaterar utskottet att Fiske- och vattenbruksutredningen har föreslagit att det befintliga regelverket ska överföras i huvudsak oförändrat till den föreslagna nya fiskelagstiftningen. Utskottet noterar dock att utredningen samtidigt gör bedömningen att det behöver utredas närmare om det finns behov av ändringar i den nuvarande lagen om överlåtbara fiskerättigheter, bl.a. för att förtydliga skrivningarna i 5 § andra stycket. Vidare bedömer utredningen att det behöver utredas om det i fiskelagstiftningen bör ställas krav på att en viss del av den fisk som fångas i svenska vatten också landas i Sverige.

Slutligen konstaterar utskottet att den nuvarande förvaltningsperioden för det pelagiska systemet med individuella fiskerättigheter löper ut vid årsskiftet 2029/30 och att en ny tioårsperiod kommer att börja löpa vid samma tidpunkt om regelverket inte förändras eller upphör att gälla. Jordbruksverket har i detta sammanhang föreslagit att det ska utredas dels om det finns behov av ändringar i regelverket, dels om tio år är en lämplig längd på förvaltningsperioden.

Mot bakgrund av det arbete som pågår och det som i övrigt anförts ovan föreslår utskottet att motionerna 2025/26:2784 (V) yrkandena 35 och 36, 2025/26:3733 (S) yrkande 59 och 2025/26:3774 (MP) yrkande 27 lämnas utan åtgärd.

Slutligen konstaterar utskottet att det gällande regelverket inte gör det möjligt att återkalla fiskelicenser på grund av en negativ beståndsutveckling. Utskottet är inte berett att föreslå någon ändring av denna ordning och avstyrker därför motion 2025/26:3774 (MP) yrkande 28.

Ålfiske

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om fiske efter ål.
Jämför reservation 10 (S), 11 (V) och 12 (MP).

Motionerna

I kommittémotion 2025/26:3733 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkande 63 föreslås att Sverige ska verka för att EU skärper sina krav för ålfiske och att detta även ska inkludera länder som fiskar efter s.k. glasål.

Enligt partimotion 2025/26:2784 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) bör Sverige införa ett förbud mot riktat fiske på ål (yrkande 40) samt verka för att EU inför förbud mot riktat fiske på ål inom EU (yrkande 41).

I kommittémotion 2025/26:3774 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkande 29 framhåller motionärerna behovet av att verka för att allt fiske av ål i Sverige och EU ska upphöra tills ålen har nått god bevarandestatus.

Kompletterande information och tidigare behandling

Frågan om fiske av ål har, tillsammans med den mer övergripande frågan om situationen för ålbeståndet, under många år varit föremål för uttalanden från utskottets och riksdagens sida. Motionsyrkanden som motsvarar de nu aktuella behandlades av utskottet under förra riksmötet (bet. 2024/25: MJU19), och mot bakgrund av det underlag som redovisades i betänkandet anförde utskottet följande:

Utskottet kan konstatera att beståndet av den europeiska ålen befinner sig på en kritiskt låg nivå och att arten bedöms som akut hotad. Det behövs därför kraftfulla åtgärder för att beståndet ska kunna återhämta sig. Som redovisas ovan ska varje medlemsstat i EU upprätta nationella planer för förvaltningen av ålbeståndet, regelbundet utvärdera vidtagna åtgärder och lämna en rapport till kommissionen. I detta sammanhang noterar utskottet att Formas nyligen redovisat regeringsuppdraget om en utvärdering för att bedöma om de åtgärder som hittills genomförts i den svenska förvaltningsplanen kan säkerställa att Sverige långsiktigt når de mål som anges i EU:s ålförordning. Den vetenskapliga panel som gjort utvärderingen har identifierat de huvudsakliga hoten mot ålens återhämtning i Sverige och behovet av åtgärder. Utskottet noterar att slutsatserna i rapporten kommer att utgöra ett viktigt underlag för Havs- och vattenmyndighetens kommande översyn av den svenska ålförvaltningsplanen. Vidare har riksdagen riktat ett tillkännagivande till regeringen om att verka för en samlad utvärdering av medlemsstaternas nationella planer. Enligt tillkännagivandet ska regeringen också driva frågan om en gemensam handlingsplan som kraftigt minskar ålfisket inom hela EU. Regeringen har lämnat en redovisning av beredningen till riksdagen där det framgår att regeringen i olika sammanhang, bl.a. vid ministerrådsmötena i december 2022, 2023 och 2024 påtalat att EU:s ålförordning behöver revideras. Utskottet delar denna bedömning och välkomnar att regeringen har tagit upp frågan vid upprepade tillfällen. [...] Sammanfattningsvis anser utskottet att samtliga de åtgärder som nu beskrivits utgör värdefulla bidrag i arbetet med att förbättra förutsättningarna för en hållbar förvaltning av ålbeståndet. Utskottet vill dock samtidigt betona vikten av att arbetet inte avstannar och att frågan fortsätter att vara högt prioriterad såväl inom EU som på nationell nivå. Därmed föreslår utskottet att motionerna [...] avslås.

Riksdagen beslutade i enlighet med utskottets förslag.

Den 29 januari 2025 svarade landsbygdsminister Peter Kullgren (KD) på en skriftlig fråga (fr. 2024/25:711) om en översyn av EU:s ålförordning¹⁴. I svaret hänvisade ministern till att han vid upprepade tillfällen samlat likasinnade medlemsstater och tillsammans med dessa uppmanat kommissionen att göra en översyn av förordningen. Vidare uttryckte han sin avsikt att ytterligare intensifiera detta påverkansarbete för att säkerställa ett effektivt genomförande av EU:s ålförordning i hela unionen, och att den ska kunna skapa en effektiv återhämtning av ålbeståndet genom ändamålsenliga åtgärder i hela ålens utbredningsområde och livsstadier.

¹⁴ Rådets förordning (EG) nr 1100/2007 om åtgärder för återhämtning av beståndet av europeisk ål.

På uppdrag av regeringen har Havs- och vattenmyndigheten reviderat den svenska förvaltningsplanen för ål. Uppdraget redovisades till Regeringskansliet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet) den 30 september 2025 (dnr HaV 2024-00001). Den reviderade förvaltningsplanen avser perioden 2025–2030 och omfattar tre huvudsakliga dokument: förvaltningsplanen och två bilagor. Bilaga 1 omfattar en vetenskaplig utvärdering av den nationella ålförvaltningsplanen och bilaga 2 är en åtgärdsplan som specificerar prioriterade åtgärder som behöver genomföras för att nå förvaltningsplanens mål. Att de ska genomföras behöver enligt myndigheten dock inte betyda att de slutförs eftersom flera åtgärder handlar om utveckling och/eller ett löpande arbete. De flesta åtgärderna är av styrmedelstyp, exempelvis vägledning, regleringar, prövning, tillsyn, utredningar, information och bidrag.

Planen måste enligt ålförordningen godkännas av kommissionen, men enligt uppgift den 26 januari 2026 från Regeringskansliet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet) har den ännu inte överlämnats till kommissionen.

EU:s ministerråd har under flera år, i samband med det årliga beslutet om nya fiskekvoter, beslutat att varje medlemsland ska införa en förbudsperiod för att fiska ål i havet. Villkoren för bestämmelsernas tillämpning har delvis skilt sig åt mellan åren. Vid ministerrådsmötet i december 2025 enades ministrarna om en fredningstid på sex månader för ålfiske i alla EU:s havsområden. När det gäller Östersjön, Skagerrak och Kattegatt kan berörda medlemsländer samordna sina stängningsperioder för att främja utvandringen av ål från Östersjön. Om berörda medlemsländer inte kommer överens ska stängningen ske under perioden den 15 september 2026–15 mars 2027. Ministerrådets beslut innebär också att fritidsfiske av ål i alla livsstadier är förbjudet (fritidsfiske av ål i havet är förbjudet i Sverige sedan 2007).

Riksdagens tillkännagivande om en samlad utvärdering av medlemsstaternas ålförvaltningsplaner

I mars 2022 riktade riksdagen, på förslag av miljö- och jordbruksutskottet, ett tillkännagivande till regeringen med bl.a. följande innehåll (bet. 2021/22:MJU17, rskr. 2021/22:189):

Enligt kommissionens senaste utvärdering av ålförvaltningen har det gjorts framsteg men det finns stora olikheter i medlemsstaternas rapportering. I utvärderingen konstateras det även att den samlade fiskerirelaterade dödligheten har minskat i EU:s vatten samtidigt som fisket efter ål har ökat i vissa medlemsstater. Mot denna bakgrund anser utskottet att regeringen ska verka för en samlad utvärdering av de nationella ålförvaltningsplanerna samt för en gemensam åtgärdsplan som kraftigt minskar ålfisket i EU. [...] Åtgärderna krävs inte bara för att rädda den europeiska ålen utan även för att säkerställa att svenska fiskare har lika konkurrensvillkor som sina europeiska motsvarigheter.

I skrivelse 2024/25:75 Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2024 anför regeringen bl.a. att den i olika sammanhang, exempelvis vid jordbruks- och fiskerådet i december 2022, december 2023 och senast i december 2024, har understrukt för Europeiska kommissionen och andra

medlemsstater att förordningen bör revideras. Regeringen bedömer att tillkännagivandet inte är slutbehandlat.

Utskottets ställningstagande

Inledningsvis påminner utskottet om tillkännagivandet om en samlad utvärdering av medlemsländernas nationella ålförvaltningsplaner och att regeringen ska driva frågan om en gemensam handlingsplan som kraftigt minskar ålfisket inom hela EU. Vidare noterar utskottet att den svenska ålförvaltningsplanen nyligen har reviderats men att den ännu inte har överlämnats till kommissionen för godkännande. Frågan om i vilken utsträckning ålfiske ska vara möjligt är fortfarande mycket aktuell, men utskottet vidhåller tidigare uttalanden och föreslår att motionerna 2025/26:2784 (V) yrkandena 40 och 41, 2025/26:3733 (S) yrkande 63 och 2025/26:3774 (MP) yrkande 29 avslås.

Fiskeri- och vattenbruksnäringens roll för livsmedelsförsörjningen och livsmedelsberedskapen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om fiskeri- och vattenbruksnäringens roll för livsmedelsförsörjningen och livsmedelsberedskapen.

Jämför reservation 13 (S) och 14 (C).

Motionerna

I kommittémotion 2025/26:3733 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkande 57 pekar motionärerna på vikten av att värna det småskaliga kustnära fisket, som leder till mer svenskt på tallriken och stärker beredskapen. I samma motion yrkande 62 poängterar motionärerna att insjöfisket bidrar till en hållbar livsmedelsförsörjning och att det därför måste säkerställas att insjöfiskets resurser kan brukas utan att förbrukas.

Enligt motion 2025/26:395 av Roland Utbult (KD) behöver yrkesfiskets roll för Sveriges livsmedelsförsörjning och beredskap stärkas.

Motion 2025/26:794 av Magnus Berntsson (KD) handlar om stärkt livskraft och hållbarhet för det svenska fisket, och motionären pekar bl.a. på att fisket är en central del av svensk livsmedelsberedskap.

Enligt motion 2025/26:667 av Hanna Westerén (S) är det viktigt att främja husbehovsfisket som en del i samhällets krisberedskap.

Motion 2025/26:2510 av Ann-Charlotte Hammar Johnsson m.fl. (M) yrkande 5 handlar om nätfiske och civil beredskap längs kusterna. Motionärerna anför att uppdraget till fiskeutredningen borde ha omfattat

frågan om civil beredskap och möjligheten till fritidsfiske med nät längs kusten i tider av kris.

Kommittémotion 2025/26:2825 av Stina Larsson m.fl. (C) yrkande 22 handlar om den svenska sjömatens roll i Livsmedelsstrategin 2.0. Motionärerna anför att de blå näringarna har fått en väldigt undanskymd roll i strategin och att det inte heller finns några särskilda nationella medel avsatta för en ambitionshöjning på området.

Kompletterande information och tidigare behandling

I proposition 2024/25:34 Totalförsvaret 2025–2030 lämnade regeringen förslag om ett nytt mål för totalförsvaret, nya mål för det militära försvaret respektive det civila försvaret samt inriktningen för Försvarsmaktens krigsorganisation. När det gäller det civila försvaret redovisade regeringen följande bedömning:

Som ett led i att nå målet för det civila försvaret behöver nödvändig försörjning av kritiska varor och tjänster för totalförsvarets behov samt utrikeshandel upprätthållas vid fredstida kriser, höjd beredskap och ytterst krig. Därför bör statliga myndigheters ansvar inom dessa områden tydliggöras i den nuvarande beredskapsstrukturen för krisberedskap och civilt försvar.

Regeringen framhöll att livsmedelsberedskap ytterst handlar om överlevnad men även om att upprätthålla försvarsviljan. En välfungerande och robust livsmedelsförsörjning och en egenberedskap hos befolkningen är därför avgörande för samhällets motståndskraft och för totalförsvarets funktion. Vidare redovisade regeringen att en stärkt livsmedelsberedskap förutsätter att det i grunden finns robusta livsmedels- och dricksvattensystem. Regeringen påminde om näringslivets roll i livsmedelsberedskapen när det gäller både produktion, transport och distribution. Förmågan att stå emot påfrestningar i händelse av kris, höjd beredskap och ytterst krig förutsätter därför starka och lönsamma livsmedelsföretag. Den 17 december 2024 antog riksdagen regeringens totalförsvarsproposition för 2025–2030 (bet. 2024/25:FöU2, rskr. 2024/25:114).

Den 20 december 2024 beslutade regeringen om tre inriktningsbeslut som ska omsätta försvarsbeslutet i konkreta åtgärder hos myndigheter för det militära försvaret och beredskapsmyndigheter inom det civila försvaret. Genom gemensamma mål och utgångspunkter vill regeringen förbättra förutsättningarna att åstadkomma en sammanhängande inriktning, planering och utveckling av totalförsvaret.

I livsmedelsstrategin, som riksdagen beslutade om i juni 2017 (prop. 2016/17:104, bet. 2016/17:MJU23, rskr. 2016/17:338), understryks behovet av ökad svensk livsmedelsproduktion och konkurrenskraft inom livsmedelskedjan. I strategin lyfts det fram att marina livsmedel och resurser har förutsättningar att möta en ökad efterfrågan och att det finns möjligheter att vidareutveckla näringen och yrkeskåren för att förbättra konkurrenskraften

och öka innovationsförmågan. Enligt strategin skulle en produktionsökning kunna bidra till en ökad självförsörjningsgrad av livsmedel. I strategin framhålls också att sårbarheten i livsmedelskedjan ska minska.

I februari 2023 inledde regeringen arbetet med att se över Livsmedelsstrategin, och den 20 mars 2025 beslutade regeringen om Livsmedelsstrategin 2.0. Med Livsmedelsstrategin 2.0 vill regeringen staka ut vägen mot en ökad svensk livsmedelsproduktion och vässa sitt arbete inom livsmedelsområdet. Det fortsatta arbetet med att öka livsmedelsproduktionen bör enligt regeringen genomföras med både bredd och spets. Den uppdaterade livsmedelsstrategin kraftsamlar inom tre fokusområden som har lyfts fram av flera av livsmedelskedjans aktörer och där regeringen ser stora möjligheter att göra verklig skillnad genom ett fokuserat arbete. Ett av dessa fokusområden handlar om ökad robusthet i livsmedelskedjan.

Inom ramen för Livsmedelsstrategin 2.0 har regeringen beslutat om ett antal myndighetsuppdrag. Jordbruksverket har fått i uppdrag att under perioden 2025–2030 genomföra ett antal åtgärder, bl.a. att stärka sjömatproduktionen från yrkesfisket, vattenbruket och den blå värdekedjan i Sverige (dnr LI2025/00642). Arbetet ska ske genom insatser som kan öka både beredningen av fisk och vattenbruksproduktionen. Genom att en större andel av den fisk som landas används till humankonsumtion och en större andel av den landade fisken tas till vara kan livsmedelsproduktionen öka inom ramen för befintliga eller minskade fångstkvoter, utan att uttaget av fisk ur havet ökar. Under den aktuella perioden ska Jordbruksverket senast den 28 februari varje år lämna en delredovisning av denna och övriga åtgärder inom livsmedelsstrategin samt en samlad ekonomisk redovisning till Regeringskansliet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet) och Tillväxtverket (samordnande myndighet). Jordbruksverket ska senast den 28 februari 2031 lämna en slutredovisning av samtliga åtgärder.

I budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1 utg.omr. 23) anförde regeringen att det är viktigt att förstärka det fortsatta arbetet för att främja det småskaliga kustfisket och för att öka andelen av svenska landningar som nyttjas som livsmedel. Regeringen föreslog därför att anslaget 1:8 Statens jordbruksverk skulle tillföras 7 500 000 kronor 2026 för att finansiera myndighetens främjande och utveckling av fiskerinäringen och vattenbruket. Den 16 december 2025 beslutade riksdagen i enlighet med förslaget (bet. 2025/26: MJU2, rskr. 2025/26:116).

Vidare anförde regeringen att arbetet med att, i linje med propositionen Totalförsvaret 2025–2030 och regeringens skrivelse Nationell säkerhetsstrategi (skr. 2023/24:163), återuppbygga det civila försvaret behöver intensifieras ytterligare för att stärka den samlade förmågan inom totalförsvaret. För att säkerställa att hela befolkningen har tillgång till nödvändiga livsmedel i händelse av allvarliga störningar såsom fredstida kriser, höjd beredskap och ytterst krig krävs att robustheten i livsmedelskedjan ökar på systemnivå.

Havs- och vattenmyndigheten och Jordbruksverket har på regeringens uppdrag utarbetat en gemensam strategi för svenskt fiske och vattenbruk och tre sektorsspecifika handlingsplaner som avser perioden 2021–2026. Strategin är uppdelad i tre målområden, och ett av dem handlar om konkurrenskraft, lönsamhet och sociala värden. Målområdets huvudmål är att svenskt fiske och vattenbruk är konkurrenskraftiga och lönsamma näringar som bidrar till ökad livsmedelsförsörjning, sysselsättning och sociala värden i hela landet. Ett av delmålen inom ramen för målområdet är att tillgången på livsmedel och akvatiska råvaror från svenskt fiske och vattenbruk har ökat på den inhemska marknaden. Delmålet syftar till att öka självförsörjningsgraden av fiskeri- och vattenbruksprodukter som fiskats och producerats på ett hållbart sätt i Sverige.

Som beskrivits tidigare i betänkandet har Jordbruksverket utarbetat en handlingsplan för mer mat av pelagisk fisk. Syftet med handlingsplanen är att de svenska fiskemöjligheterna i högre utsträckning än i dag ska bidra till svensk livsmedelsproduktion och ökad livsmedelsberedskap. Handlingsplanens första del innehåller en vision för hur sektorn skulle kunna fungera i framtiden. Den efterföljande delen innehåller åtgärder som ska verka för en förändring i riktning mot visionen. Visionen och åtgärderna omfattar bl.a. frågan om livsmedelsberedskap och baseras på de inspel och underlag som skickats in av och diskuterats med olika delar av sektorn (fisket, beredningsindustrin, kommuner, forskare m.fl.). Målsättningen är att stora delar av visionen ska ha realiserats 2035.

Enligt regleringsbrevet för 2026 ska Livsmedelsverket i samråd med Jordbruksverket, fiskerinäringen och Centrum för blå mat, inom ramen för målsättningen i Livsmedelsstrategin 2.0 om att öka sjömatproduktionen, utreda och föreslå hur mer pelagisk fisk från Östersjön ska kunna gå till humankonsumtion. Livsmedelsverket ska, utifrån befintliga data, utreda förutsättningarna för att pelagisk fisk från olika fångstområden i Östersjön och av olika storlek ska kunna konsumeras av bredare konsumentgrupper utan hälsorisker.

Havs- och vattenmyndigheten ska enligt regleringsbrevet för 2026 redovisa resultaten av de insatser som har gjorts för att effektivt genomföra regelverket för den gemensamma fiskeripolitiken och av det nationella genomförandet. Av redovisningen ska det framgå hur myndigheten har beaktat fiskerinäringens och vattenbrukets förutsättningar och vilka effekter myndighetens arbete och förvaltningsbeslut har haft på beståndsutvecklingen samt fiskerinäringens utveckling och långsiktiga konkurrenskraft. Redovisningen ska särskilt belysa det småskaliga kustnära fisket och arbetets bidrag till riksdagens beslutade mål för livsmedelsstrategin.

Riksdagens tillkännagivande om beslut om och tilldelning av fiskekvoter

Som redovisats tidigare i betänkandet beslutade riksdagen i november 2021 att rikta ett tillkännagivande till regeringen om att småskaligt fiske och fiske

för direkt användning som livsmedel ska värnas vid beslut om och tilldelning av fiskekvoter (bet. 2021/22: MJU6, rskr. 2021/22:60–61).

Tillkännagivandet har även relevans för frågan om fiskets betydelse för livsmedelsberedskapen genom utskottets uttalanden om värnandet av småskaligt fiske och fiske för direkt humankonsumtion. Tillkännagivandet är inte slutbehandlat.

Utskottets ställningstagande

Till följd av ökad instabilitet i omvärlden har frågan om livsmedelsberedskap blivit mer och mer aktuell under de senaste åren, och det råder bred enighet i utskottet om att det är av yttersta vikt att stärka den nationella försörjningsförmågan när det gäller livsmedel. Utskottet delar motionärernas uppfattning att fiskeri- och vattenbruksnäringen har en viktig roll att spela i detta sammanhang och välkomnar därför de ekonomiska satsningar och övriga insatser som görs på området. Här vill utskottet särskilt framhålla Jordbruksverkets pågående uppdrag att stärka sjömatproduktionen. Vidare påminner utskottet om det tillkännagivande som redovisats ovan och som inkluderar uttalanden om att småskaligt fiske och fiske för direkt humankonsumtion måste värnas vid kvottilldelningen. Utskottet bevakar frågan noggrant men ser för närvarande inte skäl för riksdagen att vidta några ytterligare åtgärder med anledning av det som anförts i motionerna 2025/26:395 (KD), 2025/26:667 (S), 2025/26:794 (KD), 2025/26:2510 (M) yrkande 5, 2025/26:2825 (C) yrkande 22 och 2025/26:3733 (S) yrkandena 57 och 62. Därmed avstyrks yrkandena.

Fiskerikontroll

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om fiskerikontroll.
Jämför reservation 15 (S) och 16 (MP).

Motionerna

I kommittémotion 2025/26:3732 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkande 75 lämnas förslag om att införa kamerabevakning på fiskefartygen i kombination med fler fysiska besök från kontrollmyndigheten.

I kommittémotion 2025/26:3774 av Emma Nohrén m.fl. (MP) beskrivs problemen med efterlevnaden av utkastförbudet. Motionärerna efterfrågar åtgärder för att skärpa efterlevnaden och föreslår därför i yrkande 31 att det ska införas krav på fullt dokumenterat fiske med kameror.

Kompletterande information och tidigare behandling

Motionsyrkanden som de som nu är aktuella behandlades av utskottet under förra riksmötet och utskottet anförde då följande (bet. 2024/25:MJU19):

Utskottet vill inledningsvis framhålla att det är av grundläggande betydelse att EU-gemensamma regler följs på ett korrekt och enhetligt sätt av samtliga parter för att regelverket ska få avsedd effekt. Det är en förutsättning för att uppnå målen om en miljömässigt hållbar fiskeriförvaltning men även för att säkerställa jämlika konkurrensvillkor. Utskottet välkomnar därför att Europaparlamentet och rådet har antagit en reviderad fiskerikontrollförordning som syftar till att uppnå effektivare kontroll, förbättrad efterlevnad och verkställighet samt lika villkor för fiskets aktörer. Genom förordningen införs regler som bl.a. innebär att alla fiskefartyg kommer att spåras med hjälp av kontrollsystem och vara skyldiga att registrera sina fångster på elektronisk väg samt att större fartyg ska utrustas med kameror och sensorer för att säkerställa att bifångster förs i land och inte kastas över bord i strid med landningsskyldigheten. Vidare ser utskottet positivt på att de insatser som genomförs på nationell nivå och som syftar till att på olika sätt förbättra fiskerikontrollen i stort och landningsskyldighetens efterlevnad i synnerhet. Här kan bl.a. nämnas att Fiske- och vattenbruksutredningen har till uppgift att föreslå eventuella ändringar när det gäller mandaten och ansvarsfördelningen för de myndigheter som berörs av fiskerikontrollen. [...] Utskottet har stora förhoppningar på att EU:s nya fiskerikontrollförordning i förening med de insatser som nu görs kommer att förbättra fiskerikontrollen och därmed efterlevnaden av det fiskerirättsliga regelverket. Utskottet vill dock inte föregripa utfallet av det pågående arbetet och föreslår därför att motionerna [...] lämnas utan åtgärd.

Riksdagen beslutade i enlighet med utskottets förslag.

Fiske- och vattenbruksutredningens uppdrag, i de delar som berör frågan om fiskerikontroll, redovisades till regeringen i utredningens slutbetänkande SOU 2025:89. Beredning pågår inom Regeringskansliet.

Utskottets ställningstagande

Frågan om fiskerikontroll behandlades under förra riksmötet och utskottet tog då ställning till yrkanden som motsvarar de som behandlas under detta avsnitt i betänkandet. Utskottets bedömning har inte förändrats och därför föreslår utskottet att motionerna 2025/26:3732 (S) yrkande 75 och 2025/26:3774 (MP) yrkande 31 lämnas utan åtgärd.

Regler om fiskeredskap

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om den tekniska regleringen av fiskeredskap.

Jämför reservation 17 (MP).

Motionen

I kommittémotion 2025/26:3774 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkande 32 lämnas förslag om att skärpa den tekniska regleringen av fiskeredskap så att bästa möjliga teknik används vid fiske för att eliminera bifångst och motverka bottenpåverkan. Motionärerna anför att Sverige bör driva på arbetet inom EU i denna fråga.

Kompletterande information

Enligt artikel 6 i grundförordningen ska unionen vidta åtgärder för att uppnå målen i den gemensamma fiskeripolitiken om bevarande och nyttjande av marina biologiska resurser. Kommissionen ska vid tillämpningen av förordningen rådfråga relevanta rådgivande organ och vetenskapliga organ. Bevarandeåtgärder ska vidtas med beaktande av tillgänglig vetenskaplig, teknisk och ekonomisk rådgivning. I artikel 7 anges ett flertal olika bevarandeåtgärder, och här nämns s.k. tekniska åtgärder. Tekniska åtgärder kan exempelvis avse fiskeredskapens egenskaper och regler för användningen av dem. Det kan också handla om specifikationer av fiskeredskapens utformning, bl.a. för att göra redskapen mer selektiva eller för att minimera deras negativa inverkan på ekosystemet.

Reglerna om tekniska åtgärder, som kan avse minimistorlekar, maskstorlekar, utformning och användning av redskap, stängda områden eller tidsperioder och åtgärder för att minska påverkan på miljön, finns sedan 2019 samlade i förordningen för tekniska åtgärder¹⁵. Förordningen syftar till att skydda lekande fisk och unga exemplar av marina arter, minimera fångst av känsliga arter samt minimera fiskets miljöpåverkan på marina livsmiljöer genom regler och styrmedel. Förordningen tillhandahåller en sammanhängande uppsättning åtgärder för att bidra till att uppfylla miljömålen och skapar en regional strategi som ger den flexibilitet som krävs. Förordningen om tekniska åtgärder innehåller en uppsättning grundregler för selektivt fiske

¹⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1241 av den 20 juni 2019 om bevarande av fiskeresurserna och skydd av marina ekosystem genom tekniska åtgärder, om ändring av rådets förordningar (EG) nr 2019/2006 och (EG) nr 1224/2009, och Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1380/2013, (EU) 2016/1139, (EU) 2018/973, (EU) 2019/472 och (EU) 2019/1022, samt om upphävande av rådets förordningar (EG) nr 894/97, (EG) nr 850/98, (EG) nr 2549/2000, (EG) nr 254/2002, (EG) nr 812/2004 och (EG) nr 2187/2005.

i varje havsområde, men medlemsländerna i olika regioner (t.ex. Nordsjöregionen och Östersjöregionen) kan anpassa reglerna utifrån områdenas olika förutsättningar och fisken. Ett krav vid regional anpassning är att mer strikta regler införs.

I EU:s marina handlingsplan¹⁶ pekar kommissionen på behovet av att utforma och tillämpa mer hållbara fiskemetoder, bl.a. genom att förbättra redskapens selektivitet. I denna del aviserade kommissionen att den före utgången av 2024 skulle förbereda antagandet av genomförandebestämmelser enligt förordningen om tekniska åtgärder för att förbättra fiskeredskapens selektivitet.

Enligt Regeringskansliet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet) har kommissionen ännu inte presenterat något förslag till genomförandeförordning, men ett utkast har sedan 2019 diskuterats i expertgruppen för fiske och vattenbruk. Kommissionen planerar att fortsätta detta arbete i expertgruppen under 2026.

Utskottets ställningstagande

EU:s förordning om tekniska åtgärder samlar unionsgemensamma regler om bl.a. hur fiskeredskap ska utformas och hur de får användas. Utskottet instämmer i kommissionens bedömning att det behöver utvecklas mer hållbara fiskemetoder, exempelvis när det kommer till redskapens selektivitet. Utskottet ser därför positivt på att kommissionen avser att anta genomförandebestämmelser till den tekniska förordningen samt noterar att det pågår arbete för att utarbeta ett sådant förslag. Mot den bakgrunden ser utskottet inte skäl att förorda några åtgärder med anledning av det som anförts i motion 2025/26:3774 (MP) yrkande 32. Därmed föreslår utskottet att yrkandet avslås.

Fiske i marina skyddade områden

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om fiske i marina skyddade områden.

Jämför reservation 18 (MP).

Motionerna

I motion 2025/26:2510 av Ann-Charlotte Hammar Johnsson m.fl. (M) yrkande 4 lämnas förslag om att överväga att ge Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten i uppdrag att utveckla en modell för hållbart fiske inom skyddade områden baserad på den finska modellen. Motionärerna anför

¹⁶ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: EU:s handlingsplan – Skydda och återställa marina ekosystem för ett hållbart och resilient fiske (COM(2023) 102).

att i Finland tillåts småskaligt kustnära fiske i många skyddade områden så länge det sker på ett hållbart sätt. Bedömningen av påverkan görs plats- och artspecifikt, och man tillämpar principen om samverkan mellan lokalt fiske och bevarande.

Kommittémotion 2025/26:3774 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkande 34 handlar om att införa ett generellt trålförbud i skyddade områden och att undantag endast bör ges för strikt vetenskapliga syften. Motionärerna anför att den lagändring som skedde under 2025, och som innebär att det blir möjligt att förbjuda fiske i marina skyddade områden även om det inkräktar på fisket, måste genomföras skyndsamt.

Kompletterande uppgifter och tidigare behandling

Länsstyrelsen beslutar om marina skyddade områden. Enligt Havs- och vattenmyndigheten kan myndigheten tillåta visst fiske i marina skyddade områden under förutsättning att länsstyrelsen inte anser att det aktuella fisket skadar syftet med skyddet av det specifika området. I linje med detta har Havs- och vattenmyndigheten beslutat att tillåta visst fiske i en stor andel av de marina skyddade områdena.

När det gäller frågan om förbud mot bottentrålning i marina skyddade områden överlämnade regeringen under riksmötet 2024/25 dels propositionen Naturvårdshänsyn vid fiske i havet för att skydda Natura 2000-områden (prop. 2024/25:24), dels propositionen Förbud mot bottentrålning i marina skyddade områden (prop. 2024/25:81) till riksdagen. I propositionerna föreslog regeringen, i två steg, att bemyndigandet i 20 § fiskelagen att meddela föreskrifter om vilken hänsyn som ska tas till naturvårdens intressen vid fiske skulle utvidgas på så sätt att föreskrifter ska få meddelas även om de är så ingripande att fisket avsevärt försvåras. På förslag av miljö- och jordbruksutskottet antog riksdagen lagförslagen (bet. 2024/25: MJU6, rskr. 2024/25:132 och bet. 2024/25: MJU13, rskr. 2024/25:170). Lagändringarna trädde i kraft den 1 mars respektive den 1 juni 2025.

Med stöd av det utvidgade bemyndigandet i 20 § fiskelagen har regeringen beslutat att införa fyra nya paragrafer, 2 kap. 6 a–d §§, i fiskeförordningen. De nya bestämmelserna, som ska träda i kraft den 1 juli 2026, innebär följande:

- Det är förbjudet att bedriva fiske med redskap som släpas i botten i ett havsområde som utgör eller ingår i en nationalpark, ett naturreservat, ett biotopskyddsområde eller Natura 2000-område, om utländska fiskefartyg inte har tillträde till fiske i området. Förbudet gäller endast om fisket inte redan är förbjudet enligt EU:s förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken. (2 kap. 6 a §)
- Havs- och vattenmyndigheten får meddela föreskrifter om undantag från 6 a §. Föreskrifterna får inte motverka syftet med skyddet av det område där ett undantag ska gälla. (2 kap. 6 b §)

- Havs- och vattenmyndigheten får i det enskilda fallet besluta om undantag från 6 a § om det finns vetenskapliga eller andra särskilda skäl för det. (2 kap. 6 c §)
- Innan Havs- och vattenmyndigheten meddelar föreskrifter enligt 6 b § eller beslut enligt 6 c § ska myndigheten samråda med den eller de myndigheter eller kommuner som ansvarar för områdesskyddet enligt 2 § andra stycket förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (2 kap. 6 d §)

Havs- och vattenmyndigheten arbetar för närvarande med att utarbeta sådana föreskrifter som anges i den nya bestämmelsen i 2 kap. 6 b § fiskeförordningen. Föreskrifterna kommer att beslutas under våren och kommer att träda i kraft samma dag som förordningsändringarna, dvs. den 1 juli 2026.

Utskottets ställningstagande

Som redovisats ovan kan Havs- och vattenmyndigheten tillåta visst fiske i marina skyddade områden. Det som efterfrågas i motion 2025/26:2510 (M) yrkande 4 får därmed i huvudsak anses tillgodosett och utskottet avstyrker motionsyrkandet.

När det gäller frågan om generellt förbud mot bottentrålning med vissa möjligheter till undantag konstaterar utskottet att regeringen, med stöd av det utvidgade bemyndigandet i 20 § fiskelagen, har beslutat att komplettera fiskeförordningen med nya bestämmelser i frågan som kommer att träda i kraft den 1 juli 2026. Därutöver arbetar Havs- och vattenmyndigheten med att utforma föreskrifter som ska träda i kraft vid samma tidpunkt som förordningsändringarna. Mot denna bakgrund ger motion 2025/26:3774 (MP) yrkande 34 inte anledning till någon åtgärd. Utskottet föreslår att yrkandet avslås.

Internationella frågor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om Sveriges arbete för att motverka överfiske och oljespill i Västafrika.

Jämför reservation 19 (V).

Motionen

I kommittémotion 2025/26:2776 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkande 11 föreslår motionärerna att Sverige bilateralt och genom EU och FN aktivt ska driva frågan om att motverka överfiske och oljespill i Västafrika.

Kompletterande information

I sitt slutbetänkande¹⁷ redogör Fiske- och vattenbruksutredningen för internationell rätt och internationellt samarbete när det gäller verksamheter som har kopplingar till haven, inklusive fiske, och konstaterar att området länge har varit föremål för reglering i internationella sammanhang.

Internationell rätt brukar delas in i folkrätt, som reglerar hur stater och vissa andra internationella aktörer ska samarbeta och agera gentemot varandra, och internationell privaträtt, som kan sägas vara en samling processrättsliga regler som avgör vilken rättsordning och vilken stats lagstiftning som ska tillämpas på en viss rättstvist som har en gränsöverskridande dimension.

Havsrätten är ett av de äldsta rättsområdena inom folkrätten och bestod inledningsvis av ett antal oskrivna regler. Under 1900-talet pågick ett arbete med att kodifiera reglerna inom havsrätten. Ett flertal konventioner på havsrättens område antogs under århundradet. Den för havsrätten viktiga havsrättskonventionen, vilken också ofta benämns Unclos eller LOSC, antogs av Förenta nationerna (FN) 1982. Konventionen trädde i kraft år 1994 och innehåller flera grundläggande bestämmelser inom havsrättens område. Även efter det att konventionen antogs har havsrätten fortsatt att utvecklas. Flera bindande avtal har träffats inom havsrättens område, samtidigt som ett flertal vägledningar och andra icke-bindande dokument tagits fram av internationella organisationer, vilket har bidragit till rättsutvecklingen inom området. Havsrätten har olika funktioner i internationella sammanhang och en av dessa är att bidra till samarbete i frågor som rör havsområden. Eftersom marina ekosystem inte alltid korresponderar med de skapade juridiska zonerna är internationellt samarbete en förutsättning för att bevara marina levande resurser, men även för biologisk mångfald. Havsrätten innehåller ett ramverk för att säkerställa samarbete i marina frågor och kan därigenom värna haven som ett gemensamt intresse. I dessa frågor är det inte bara stater som står i fokus utan även t.ex. mellanstatliga organisationer såsom Helcom.

Havsrättskonventionen innehåller bestämmelser om bl.a. skydd och bevarande av marina miljöer samt fiske. I konventionen finns särskilda bestämmelser för bevarande och nyttjande av de levande tillgångarna inom den ekonomiska zonen. Här framgår t.ex. att kuststaten och behöriga internationella organisationer, vare sig de är subregionala, regionala eller globala, på lämpligt sätt ska samarbeta för att säkerställa att de levande tillgångarnas fortbestånd i den ekonomiska zonen inte äventyras genom överexploatering. Det kan i sammanhanget även nämnas att konventionen också innehåller bestämmelser om kontroll av efterlevnaden av kuststatens lagar och andra författningar i den ekonomiska zonen.

När det gäller fiske inom det fria havet följer det av havsrättskonventionen bl.a. att alla stater är skyldiga att själva eller i samarbete med andra stater vidta de åtgärder, med avseende på sina medborgare, som behövs för att bevara de levande tillgångarna i det fria havet. Det framgår också att staterna ska

¹⁷ SOU 2025:89 volym 1 avsnitt 4.

samarbeta med varandra för att bevara och förvalta de levande tillgångarna där. Stater vars medborgare nyttjar samma levande tillgångar, eller olika levande tillgångar inom samma område, ska inleda förhandlingar i syfte att vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bevara dessa. De ska, när så är lämpligt, samarbeta för att upprätta subregionala eller regionala fiskeorganisationer för detta ändamål. Av konventionen framgår det vidare att staterna vid fastställande av den tillåtna fångsten och vid andra åtgärder för att bevara de levande tillgångarna i det fria havet ska vidta sådana åtgärder som syftar till att bibehålla bestånd av nyttjade arter på, eller återställa dessa bestånd till, nivåer som ger största hållbara avkastning. Åtgärderna ska vara utformade på grundval av de bästa vetenskapliga fakta som staterna har tillgång till. Av konventionen framgår det även att tillgänglig vetenskaplig information, statistiska uppgifter över fångst och fiskeansträngningar samt andra uppgifter av betydelse för att bevara fiskbestånden regelbundet ska lämnas och utbytas. Detta ska göras genom de mest lämpade behöriga internationella organisationerna vare sig dessa är subregionala, regionala eller globala, och alla berörda stater ska delta.

Bestämmelser som är relevanta för verksamheter som berör havet och fisket finns därutöver i vissa övriga internationella konventioner och avtal, bl.a. följande.

År 1995 ingicks ett avtal under havsrättskonventionen om bevarande och förvaltning av gränsöverskridande och långvandrande fiskbestånd. Sverige har undertecknat avtalet, och även EU är part till det. Syftet med avtalet är att konkretisera bestämmelserna i havsrättskonventionen om fiske på det fria havet och att förbättra och åtgärda vissa brister i regleringen. Målsättningen med avtalet är att säkerställa ett långsiktigt bevarande och hållbart nyttjande av bestånd av fiskarter som rör sig mellan bl.a. olika länders ekonomiska zoner och det fria havet. Av avtalet framgår att den tidigare regleringen av fisket på det fria havet i många avseenden har varit otillräcklig. I avtalet lyfts problem med bl.a. överutnyttjade resurser och brister i samarbetet mellan staterna. Genom avtalet utvecklades havsrätten i flera viktiga avseenden. Avtalet innehåller närmare bestämmelser om samarbete inom ramen för regionala fiskerierorganisationer. I avtalet finns också utförliga bestämmelser om flaggstatsansvar som syftar till att mer effektivt motarbeta olagligt, orapporterat och oreglerat fiske (ofta benämnt IUU-fiske). Försiktighetsprincipen har också utvecklats i avtalet.

Ett av de avtal som har förhandlats fram inom FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation (FAO) är överenskommelsen för att tillse att fiskefartyg följer internationella bevarande- och förvaltningsåtgärder vid fiske på det fria havet. Sverige har godkänt överenskommelsen, och även EU är part till avtalet. I sammanhanget kan det nämnas att det inom ramen för FAO:s organisation också har tagits fram en uppförandekod för ansvarsfullt fiske. FAO har under senare år även tagit fram handlingsplaner i syfte att ta itu med brister i det internationella bevarandet av havsområden, särskilt när det gäller kampen mot IUU-fiske.

Mål 14 i Agenda 2030 är av särskilt intresse för fisket. I målet ingår att bevara och nyttja haven och de marina resurserna på ett hållbart sätt i syfte att uppnå en hållbar utveckling. Många av havens fiskbestånd är överutnyttjade och därför krävs en global ansträngning för att vidta åtgärder som främjar återuppbyggnaden av hotade bestånd. Det är viktigt att fortsätta att utveckla åtgärder och förvaltningsverktyg för att hantera kända påverkansfaktorer som föroreningar, utfiskning och utvinning av naturresurser. Skydd och restaurering av kust- och havsområden är nyckelåtgärder för att bevara biologisk mångfald och fiskeresurser men även för att stärka motståndskraften mot klimatförändringar.

I juni 2023 antog FN:s generalförsamling ett nytt avtal inom ramen för havsrättskonventionen: avtalet inom ramen för FN:s havsrättskonvention till skydd för marin biologisk mångfald i områden utanför nationell jurisdiktion (BBNJ-avtalet). Avtalet innehåller bestämmelser till skydd för biologisk mångfald i havsområden bortom nationell jurisdiktion. Avtalet är det tredje genomförandeavtalet under FN:s havsrättskonvention och anses vara en av de viktigaste internationella överenskommelserna på miljöområdet. Det övergripande syftet med avtalet är att säkerställa bevarandet och den hållbara användningen av biologisk mångfald i havsområden utanför nationell jurisdiktion genom ett effektivt genomförande av relevanta bestämmelser i havsrättskonventionen samt genom ytterligare internationellt samarbete och samordning. Parterna ska enligt avtalet även uppfylla, främja och beakta sina respektive skyldigheter i fråga om rättigheterna för urfolk och lokala samhällen.

Avtalet skulle träda i kraft 120 dagar efter det att kravet på minst 60 anslutande parter uppnåddes. Kravet uppnåddes den 19 september 2025, vilket innebär ett ikraftträdande den 17 januari 2026. Enligt Regeringskansliet (Klimat- och näringslivsdepartementet) är EU part till avtalet sedan den 28 maj 2025.

Processen för att ratificera avtalet pågår i Sverige men är inte slutförd. I mars 2025 överlämnades utredningsbetänkandet Skydd för biologisk mångfald i havsområden utanför nationell jurisdiktion till regeringen (SOU 2025:36). Utredningsuppdraget hade omfattat vilka författningsändringar som är nödvändiga för att möjliggöra ett svenskt tillträde till och genomförande av BBNJ-avtalet. Betänkandet har remissbehandlats och bereds inom Regeringskansliet.

Enligt regleringsbrevet för 2026 ska Havs- och vattenmyndigheten påbörja nödvändiga förberedelser för ett effektivt genomförande av BBNJ-avtalet. Förberedelserna ska innefatta att stödja regeringen inför och under de internationella förhandlingarna i syfte att bygga kompetens och skaffa kunskap om avtalets tillämpning och för att möjliggöra handläggning och prövning av frågor om miljöbedömningar, marina skyddade områden och marina genetiska resurser i områden utanför nationell jurisdiktion.

Utskottets ställningstagande

När det gäller Sveriges internationella arbete för att skydda och bevara marina miljöer och fiske har utskottet förtroende för att regeringen och andra relevanta aktörer verkar för att uppnå en hållbar utveckling inom de ramar som följer av det havsrättsliga regelverket och andra internationella åtaganden. Därmed föreslår utskottet att motion 2025/26:2776 (V) yrkande 11 lämnas utan närmare åtgärd.

Motioner som bereds förenklat

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som beretts i förenklad ordning.

Utskottets ställningstagande

De motionsyrkanden som finns listade i bilaga 2 rör samma eller i huvudsak samma frågor som utskottet har behandlat tidigare under valperioden, se betänkandena 2022/23:MJU14 Fiskeripolitik, 2024/25:MJU5 Ett levande hav – ökat skydd, minskad övergödning och ett hållbart fiske, 2024/25:MJU13 Förbud mot bottentrålning i marina skyddade områden, 2024/25:MJU19 Fiskeripolitik, 2024/25:MJU23 Förbättrade förutsättningar för ett hållbart vattenbruk och 2024/25:MJU21 Nämndöskärgårdens nationalpark och naturvård. Utskottet avstyrker därför dessa motionsyrkanden. Tidigare ståndpunkter framgår av de nämnda betänkandena.

Reservationer

1. Återhämtningsplan för fiskbestånden i EU:s hav, punkt 1 (MP)

av Emma Nohrén (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2025/26:3774 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkande 21.

Ställningstagande

Jag anser att regeringen i närtid måste driva på för att EU ska anta en återhämtningsplan för att snabbt bygga upp fiskbestånden, både på kort och på lång sikt, i unionens hav, inklusive de svenska. Återhämtningsplanen måste vara lagligt bindande och långsiktig.

2. Förvaltning av fiskeresursen, punkt 2 (C)

av Anders Karlsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2025/26:2825 av Stina Larsson m.fl. (C) yrkande 11 och
avslår motion
2025/26:1722 av Marie Nicholson (M).

Ställningstagande

Det bor över 152 miljoner människor i de åtta EU-länderna runt Östersjön, och ytterligare miljontals i medlemsländer vars kväve, fosfor och gifter letar sig ut i vårt gemensamma hav. Regeringen måste göra mer här hemma, men det är bara inom EU-samarbetet som de politiska musklerna är starka nog för att skapa förändring i tillräckligt stor skala. Undantagstillstånd för kanske tankarna till naturkatastrofer och andra kriser, men poängen är att använda ord

som lever upp till problemets storlek. Med ett undantagstillstånd för Östersjön vill jag och mitt parti få alla angränsande EU-länder att göra mer och göra det fort. Jag och mitt parti tar sikte på de åtgärder som kan komma på plats snabbt och ge effekt i närtid för att rädda fiskbestånden, minska övergödningen och stoppa giftutsläppen. I detta sammanhang vill jag och mitt parti understryka vikten av mellanstatligt samarbete och behovet av goda relationer till närliggande stater, särskilt när det gäller fiskeförvaltningen i Östersjön. Minskat fisketryck på svenskt territorialvatten eller ekonomisk zon kan ge positiva effekter, men eftersom fiskeresurserna är rörliga är denna enskilda åtgärd inte tillräcklig för att vända trenden. Fisketrycket behöver minska generellt, även i andra länders ekonomiska zoner.

3. Utflyttning av trälgränsen och begränsning av storskaligt fiske, punkt 3 (S)

av Åsa Westlund (S), Malin Larsson (S), Jytte Guteland (S), Johan Löfstrand (S) och Aida Birinxhiku (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3733 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkandena 58 och 61 samt avslår motionerna

2025/26:761 av Peter Hedberg m.fl. (S),

2025/26:890 av Magnus Manhammar (S) yrkandena 1 och 2,

2025/26:1666 av Carl Nordblom m.fl. (M) i denna del,

2025/26:2286 av Linnéa Wickman m.fl. (S) yrkande 1 i denna del,

2025/26:2512 av Kjell Jansson m.fl. (M),

2025/26:2784 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 39,

2025/26:2825 av Stina Larsson m.fl. (C) yrkandena 13, 15 och 16,

2025/26:2849 av Markus Wiechel (SD) yrkande 3,

2025/26:3285 av Camilla Brunsberg (M) yrkande 2,

2025/26:3596 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 60 i denna del och

2025/26:3774 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkandena 24 och 30.

Ställningstagande

Vi ser den mycket kritiska situation som i dag råder i stora delar av Östersjön och Västerhavet. Orsakerna är flera, men störst påverkan har det storskaliga industriella fisket, som under alldeles för många år har kunnat fånga mycket stora mängder fisk och där över 90 procent av sillen och skarpsillen gått till

fisk- och djurfoder. Regeringen har lagt fram en proposition för en levande havsmiljö i Östersjön, men tyvärr innehåller den inga skarpa förslag som kommer att förbättra den akuta situationen för sillen och strömmingen eller för andra arter som redan är hårt pressade eller delvis försvunna. Därför föreslår vi och vårt parti en rad skarpa och effektiva åtgärder som vi vill driva på EU-nivå för att på riktigt förbättra situationen för Östersjön och dessa viktiga fiskarter.

Vi vill pausa det storskaliga fisket i Östersjön till dess att vi ser en tydlig återhämtning av sill, strömming och andra hårt pressade eller delvis kollapsade bestånd. Vårt fokus är att fiskbestånden ska ha en långsiktig överlevnad och en storlek på fisken som möjliggör fiske för mat till människor. Vidare vill vi permanent flytta ut trålgränsen i Östersjön till förmån för humankonsumtionsfiske. Trålgränsen bör flyttas ut i samråd med övriga länder. Genom att flytta ut gränsen för både svenska och utländska fartyg kan vi ge strömmingen och sillen bättre chanser att återhämta sig.

4. Utflyttning av trålgränsen och begränsning av storskaligt fiske, punkt 3 (V)

av Andrea Andersson Tay (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:2784 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 39 och avslår motionerna

2025/26:761 av Peter Hedberg m.fl. (S),

2025/26:890 av Magnus Manhammar (S) yrkandena 1 och 2,

2025/26:1666 av Carl Nordblom m.fl. (M) i denna del,

2025/26:2286 av Linnéa Wickman m.fl. (S) yrkande 1 i denna del,

2025/26:2512 av Kjell Jansson m.fl. (M),

2025/26:2825 av Stina Larsson m.fl. (C) yrkandena 13, 15 och 16,

2025/26:2849 av Markus Wiechel (SD) yrkande 3,

2025/26:3285 av Camilla Brunsberg (M) yrkande 2,

2025/26:3596 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 60 i denna del,

2025/26:3733 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkandena 58 och 61 samt

2025/26:3774 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkandena 24 och 30.

Ställningstagande

Under kommande års förhandlingar om fiskekvoter är det centralt att Sverige verkar för ett stopp för det storskaliga, industriella fisket efter strömming i

Östersjön för att bestånden ska få en chans att återhämta sig. Skarpsill fångas i samma fiske och stoppet behöver därför omfatta även skarpsill för att innebära ett verkligt skydd för strömmingen. Det småskaliga kustnära fisket har inte samma påverkan på bestånden och bör därför inte omfattas av stoppet. Regeringen har hittills inte velat driva denna linje i förhandlingarna, men nu är det dags att Sverige agerar som föregångsland för att skydda Östersjöns ekosystem. Jag och mitt parti anser därför att regeringen på EU-nivå bör verka för ett stopp för storskaligt fiske efter strömming och skarpsill i Östersjön, med undantag för småskaligt, kustnära fiske. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

5. Utflyttning av trålgränsen och begränsning av storskaligt fiske, punkt 3 (C)

av Anders Karlsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:2825 av Stina Larsson m.fl. (C) yrkandena 13, 15 och 16 samt avslår motionerna

2025/26:761 av Peter Hedberg m.fl. (S),

2025/26:890 av Magnus Manhammar (S) yrkandena 1 och 2,

2025/26:1666 av Carl Nordblom m.fl. (M) i denna del,

2025/26:2286 av Linnéa Wickman m.fl. (S) yrkande 1 i denna del,

2025/26:2512 av Kjell Jansson m.fl. (M),

2025/26:2784 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 39,

2025/26:2849 av Markus Wiechel (SD) yrkande 3,

2025/26:3285 av Camilla Brunsberg (M) yrkande 2,

2025/26:3596 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 60 i denna del,

2025/26:3733 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkandena 58 och 61 samt

2025/26:3774 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkandena 24 och 30.

Ställningstagande

Sill och strömming (som den kallas norr om Kalmarsund) har genom historien varit en viktig del av Sveriges livsmedelsförsörjning och är än i dag en ovärderlig del av vår kultur. Förr i tiden bedrevs fisket från små båtar i kustnära områden, i syfte att ha något att äta. Så ser det inte ut längre. De senaste decennierna har antalet kustnära båtar minskat i takt med deras fångster. I stället dominerar numera det storskaliga trålfisket i Östersjön, vars fångster transporteras till bl.a. Danmark och blir till foder för minkfarmer och liknande.

Om Östersjöns sill- och strömmingsbestånd kollapsar vore det en katastrof för såväl ekosystemet som de kustnära samhällen som är beroende av fisket för sin identitet och ekonomiska överlevnad. Besöksnäringen och den levande landsbygden längs Östersjön riskerar stor skada, tillsammans med traditioner som gått i arv i generationer. Mot bakgrund av det anser mitt parti och jag att Sverige inför kommande EU-fiskekvotsförhandlingar ska verka för att tillsviðare förbjuda allt storskaligt sill- och strömmingsfiske i Östersjön och i synnerhet det som går till industriändamål (fiskmjöl och fiskolja). EU bör även införa ett tillfälligt stopp för alla bifångster av sill och strömming vid fiske av skarpsill.

Under våren 2024 presenterade regeringen en proposition för en levande havsmiljö med förslag och löften bl.a. om att flytta ut trålgränsen till 12 nautiska mil i hela Östersjön. Men propositionen i fråga saknade skarpa förslag för att uppnå det som regeringen utlovat. Det finns en mycket stor skillnad mellan att införa ett trålförbud i hela det svenska territoriet i Östersjön och att ”reglera det pelagiska trålfisket upp till 12 nautiska mil”. Ett nationellt beslut om utflyttning av trålgränsen eller ett nationellt beslut om tillfälligt stopp av pelagisk industritrålning av sill och strömming ur svenska fiskevatten skulle enbart gälla svenskt fiske, och inte det fiske som våra grannländer bedriver in till 4 sjömil. Därför krävs det förhandling och dialog inom EU och gentemot grannländerna. Jag och mitt parti vill se ett skyndsamt arbete med tydliga tidsramar och framför allt ett förtydligande av vilka regler som ska råda.

I januari 2025 beslutade Havs- och vattenmyndigheten, efter nästan tre års arbete, om ett tidsbegränsat förbud mot trålfiske efter pelagiska arter inom ett område i centrala Östersjön innanför territorialhavets gräns från norra Öland upp till gränsen mot Bottenhavet. Det föreslagna området har utformats mot bakgrund av hur trålfiske efter pelagiska arter har bedrivits under det senaste decenniet och utifrån förekomsten av viktiga livsmiljöer för sillen och strömmingen under hela deras livscykel. Området omfattar därför både lekområden nära kusten och djupare havsområden där sillen uppehåller sig under vinterhalvåret. Jag och mitt parti ser fram emot att ta del av de utvärderingar som ska göras av effekterna på beståndens biomassa samt deras storleks-, bestånds- och åldersstruktur och anser att även regeringen bör ta intryck av projektets effekter.

6. Utflyttning av trålgränsen och begränsning av storskaligt fiske, punkt 3 (MP)

av Emma Nohrén (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3774 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkandena 24 och 30 samt avslår motionerna

2025/26:761 av Peter Hedberg m.fl. (S),

2025/26:890 av Magnus Manhammar (S) yrkandena 1 och 2,

2025/26:1666 av Carl Nordblom m.fl. (M) i denna del,

2025/26:2286 av Linnéa Wickman m.fl. (S) yrkande 1 i denna del,

2025/26:2512 av Kjell Jansson m.fl. (M),

2025/26:2784 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 39,

2025/26:2825 av Stina Larsson m.fl. (C) yrkandena 13, 15 och 16,

2025/26:2849 av Markus Wiechel (SD) yrkande 3,

2025/26:3285 av Camilla Brunsberg (M) yrkande 2,

2025/26:3596 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 60 i denna del och

2025/26:3733 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkandena 58 och 61.

Ställningstagande

Sverige har möjlighet att nationellt skydda fiskbestånden inom 12 nautiska mil från baslinjen, där EU har delegerat beslutanderätten. Genom artikel 20 i kombination med artikel 8 i grundförordningen om den gemensamma fiskeripolitiken kan Sverige reglera fisket i territorialvattnet, t.ex. genom redskapsbegränsningar i lek- och uppväxtområden och genom att flytta ut trålgränsen. Sverige kan även använda kvotfördelningsinstrumentet för att gynna fiskare som använder skonsamma metoder. För att skydda sill och strömming anser jag och mitt parti att trålgränsen omedelbart ska flyttas ut till 12 nautiska mil längs hela kusten, utan undantag. Samtliga inflyttningsområden måste samtidigt avskaffas eftersom ett omfattande fiske fortfarande bedrivs där. Under 2025 flyttades trålgränsen ut vid stora delar av ostkusten, och det är välkommet men inte tillräckligt eftersom man redan nu ser att fisket i stället flyttar till andra delar av kusten. Regeringen måste därför omformulera uppdraget till Havs- och vattenmyndigheten så att det blir en permanent utflyttning av trålgränsen längs hela ostkusten.

De stora industritrålarna har under lång tid tagit upp enorma mängder sill och strömming ur havet. Upp till 95 procent av fångsten används inte som livsmedel utan blir djurfoder. Mitt parti har länge drivit på för att minska fisketrycket och stoppa industritrålningen. Tidigare var storskalig trålning för industriella ändamål, som fiskmjölsproduktion, förbjuden i Östersjön. Förbudet upphörde i samband med Sveriges EU-inträde. Mitt parti och jag anser att regeringen nu måste verka för att återinföra förbudet mot industritrålning i Östersjön och i stället premiera småskaligt fiske där fångsten går till humankonsumtion.

7. Fördelning och återkallelse av fiskemöjligheter, punkt 4 (S)

av Åsa Westlund (S), Malin Larsson (S), Jytte Guteland (S), Johan Löfstrand (S) och Aida Birinxhiku (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3733 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkande 59 och

avslår motionerna

2025/26:2784 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 35 och 36 samt

2025/26:3774 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkandena 27 och 28.

Ställningstagande

När det gäller de nationella kvoterna finns det möjlighet att överlåta dessa, vilket leder till snedvridningar. Stora delar av de kvoter som tilldelas det småskaliga kustnära fisket omfördelas till det storskaliga industriella fisket. Vi vill därför se över hur vi kan förbättra det nationella kvotsystemet genom att dels fördela kvoterna mer rättvist, dels göra det svårare att sälja dem vidare.

8. Fördelning och återkallelse av fiskemöjligheter, punkt 4 (V)

av Andrea Andersson Tay (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:2784 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 35 och 36 samt

avslår motionerna

2025/26:3733 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkande 59 och

2025/26:3774 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkandena 27 och 28.

Ställningstagande

Havsmiljön kring Sverige och globalt påverkas negativt av flera olika miljöproblem, och det svenska fisket står inför stora utmaningar. Svårigheterna med att överleva på fiske är särskilt tydliga för dem som fiskar kustnära, där tillgången på livskraftiga bestånd är mycket låg. Orsakerna till

problemen runt kusten är flera – rubbningar i ekosystem liksom storskaligt fiske med stora industritrålare utanför kusten spelar in.

I dagens fiskeflotta har varje fartyg tillstånd att fiska en eller flera specifika arter. Därför har vi i dag båtar som bara kan fånga torsk och andra som har tillstånd att fånga sill. Särskilt i Östersjön med sitt känsliga ekosystem är det lätt att förstå att det inte är hållbart att fiska på bara en art. Det hade varit mer ekologiskt och socialt hållbart om varje båt kunde tillåtas att variera sitt fiske efter rådande situation. Det hade bl.a. kunnat avhjälpa den situation som uppstod med det akuta fiskestoppet på torsk 2019. Regeringen bör ge Havs- och vattenmyndigheten i uppdrag att se över systemet för fördelning av fiskekvoter i syfte att yrkesfisket ska bedrivas ekosystemanpassat. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Mitt parti och jag anser att dagens system med individuellt överförbara kvoter (individual transferable quotas, ITQ) inte är långsiktigt hållbart. Systemet, som fördelar de pelagiska arterna som strömming och makrill, baseras på individuella kvoter som ges till varje båt. Kvoterna kan sedan också säljas eller bytas mellan båtarna. Det är ett system som gör att kvoterna samlas hos några få båtar. Syftet när det infördes var att få ned antalet båtar, vilket gör att det i dag bara är några få stora båtar som kan leva riktigt gott på sina fångster. Storskaligt fiske i vissa områden och under vissa tider på året kan minska mängden strömming som vandrar in i kustnära områden. Risken finns att lokalt lekande bestånd slås ut. Följdeffekterna blir både sämre tillgång på fisk för småskaligt, kustnära fiske och storskaliga ekosystemförändringar. Dessutom har fisket för mänsklig konsumtion minskat sedan införandet av ITQ, liksom lönsamheten för det småskaliga fisket. Därför menar jag och mitt parti att det här är ett system som måste revideras med helt andra mål i fokus. Regeringen bör ta initiativ till en omarbetning av systemet med ITQ för stärkta regionala kvoter där en större del av fångsten går till humankonsumtion, inom ramen för ett ekosystembaserat fiske. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

9. Fördelning och återkallelse av fiskemöjligheter, punkt 4 (MP)

av Emma Nohrén (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3774 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkandena 27 och 28 samt avslår motionerna

2025/26:2784 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 35 och 36 samt

2025/26:3733 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkande 59.

Ställningstagande

Regeringen vill gärna få det att framstå som att dess händer är bakbundna, att den inte kan göra mer än det den redan gör inom fiskepolitiken samt att det är andra EU-länder som nu behöver agera. Och det stämmer att övriga länder runt Östersjön behöver ta steg framåt. Men det är felaktigt att verktygslådan är tom. För faktum är att nuvarande lagstiftning ger Sverige många och omfattande möjligheter att agera, här och nu, för att vända utvecklingen i Östersjön. Av miljömässiga skäl kan regeringen besluta att den svenska kvoten enbart ska gå till det småskaliga kustfisket och till dem som fiskar för mat på våra tallrikar. Sverige har i dag den tredje största totala kvoten i Östersjön.

Vad vi gör med vår kvot spelar stor roll för helheten. Regeringen kan besluta att stänga ute industritrålarna, som i dag tar upp 95 procent av fisken och maler ned den till djurfoder som går till minkfarmer och laxodlingar. I det aldrig tidigare skådade akuta läge som Östersjön befinner sig i är faktiskt ingenting annat rimligt. Sverige är inte bakbundet, och vi kan göra skillnad. Vad vi driver i förhandlingarna och vad vi gör med kvoten vi tilldelas spelar roll för Östersjöns hälsa. Jag och mitt parti anser att regeringen måste använda sig av lagstiftningen som ger möjlighet att enbart fördela den svenska kvoten till det kustnära fisket och till dem som fiskar för mat på våra tallrikar. Regeringen måste också införa en lagstadgad rätt att återkalla fiskemöjligheter utifrån havets och fiskbeståndens status och det småskaliga kustfiskets behov.

10. Älfiske, punkt 5 (S)

av Åsa Westlund (S), Malin Larsson (S), Jytte Guteland (S), Johan Löfstrand (S) och Aida Birinxhiku (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3733 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkande 63 och
avslår motionerna

2025/26:2784 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 40 och 41 samt
2025/26:3774 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkande 29.

Ställningstagande

Den europeiska ålen är akut hotad. En bidragande orsak är det höga fisketryck som uppstått på grund av intresset för glasål som en delikatess och bristen på vandringsvägar förbi vattenkraftverk och dammar. Nuvarande regler inom EU

räcker inte till för att vända utvecklingen. Internationella havsforskningsrådets (Ices) bedömning är att ålbeståndet är så svagt att allt ålfiske, inklusive glasålsfiske, bör upphöra. För att minska ålfisket måste Sverige verka för att skärpa kraven på EU-nivå, även för länder som fiskar efter glasål. På så sätt kan vi rädda ålen från att utrotas.

11. Ålfiske, punkt 5 (V)

av Andrea Andersson Tay (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:2784 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 40 och 41 samt avslår motionerna

2025/26:3733 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkande 63 och

2025/26:3774 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkande 29.

Ställningstagande

Ålen är klassad som akut hotad i Sverige. Sedan 1950-talet har mer än 99 procent av beståndet av glasålar (ålyngel) vid Europas kuster försvunnit. Sedan 2007 råder ett generellt förbud mot att fiska ål i Sverige och endast den som har särskilt tillstånd från Havs- och vattenmyndigheten får fiska arten. I dag finns i storleksordningen 150–200 yrkesfiskare som har tillstånd att fiska ål, och inga nya tillstånd beviljas. Regeringen har dock gett Havs- och vattenmyndigheten i uppdrag att utreda förutsättningarna för att möjliggöra överlåtelse av ålfisketillstånd.

Utöver det legala fisket på ål finns även illegalt fiske. Så länge det finns legalt fiske efter ål försvåras även kontrollen av försäljning av illegal ål, och varje år beslagtas hundratal olagliga ålfiskeredskap i svenska vatten. Ices rekommenderar att det snarast införs ett totalt fiskestopp på ål.

EU beslutade 2025 om en stängningsperiod för ålfiske i havet på sex månader, mellan den 15 september 2026 och den 15 mars 2027. Perioden omfattar en del av året när det fiskas mycket lite ål och åtgärden bidrar därför inte till att stärka ålbeståndet.

Mitt parti och jag anser att de åtgärder som finns på plats är otillräckliga och att ett totalt stopp för ålfiske i stället bör införas. Att som regeringen öppna för att fisketillstånd ska kunna överlåtas är helt fel väg att gå. Sverige har ansvar för att bevara ålen, inte minst eftersom de flesta könsmogna ålarna (blankålar) från Östersjöregionen vandrar ut längs vår kust, och vi bör vara ledande för att skydda arten. Jag och mitt parti inser att det också krävs andra

åtgärder än reglering av fisket för att arten ska återhämta sig, inte minst med tanke på vattenkraftens negativa påverkan, men nuvarande fiske på arten är likväl inte hållbart. Ett totalt fiskestopp bör därför införas tills arten återhämtat sig.

Sverige bör därför dels införa ett förbud mot riktat fiske på ål, dels verka för att det införs förbud mot riktat fiske på ål inom EU. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

12. Ålfiske, punkt 5 (MP)

av Emma Nohrén (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3774 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkande 29 och avslår motionerna

2025/26:2784 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 40 och 41 samt 2025/26:3733 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkande 63.

Ställningstagande

Ålen är akut utrotningshotad – 99 procent av den europeiska ålen har försvunnit sedan 1950-talet. Beståndet är i dag en spillra, och artens komplicerade livscykel gör den särskilt sårbar. En ny parasit, en sjukdom eller ett varmare hav kan räcka för att knäcka beståndet under återhämtningsnivå. Skyddet för ålen måste därför bli avsevärt striktare, både i Sverige och i hela EU.

Det pågående arbetet med att miljöanpassa vattenkraften kan på sikt skapa fler fria vandringsvägar, men det tar tid. Försiktighetsprincipen måste därför tillämpas fullt ut och alla möjliga åtgärder vidtas nu, inklusive ett totalt fiskestopp. För en art i akut kris är varje individ viktig. Mitt parti och jag kräver därför att allt ålfiske i Sverige och EU upphör tills arten har uppnått god bevarandestatus.

13. Fiskeri- och vattenbruksnäringens roll för livsmedelsförsörjningen och livsmedelsberedskapen, punkt 6 (S)

av Åsa Westlund (S), Malin Larsson (S), Jytte Guteland (S), Johan Löfstrand (S) och Aida Birinxhiku (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3733 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkandena 57 och 62 samt avslår motionerna

2025/26:395 av Roland Utbult (KD),

2025/26:667 av Hanna Westerén (S),

2025/26:794 av Magnus Berntsson (KD),

2025/26:2510 av Ann-Charlotte Hammar Johnsson m.fl. (M) yrkande 5 och

2025/26:2825 av Stina Larsson m.fl. (C) yrkande 22.

Ställningstagande

Vi och vårt parti vill se mer svenskt och lokalproducerat på tallriken, och det vill även en stor del av det svenska folket. Svensk mat är hållbar och trygg och gör gott för vår försörjningsförmåga. Därför föreslår vi en rad åtgärder för att ge svensk livsmedelsproduktion rätt förutsättningar att växa. Vi vill bl.a. värna det småskaliga kustnära fisket och insjöfisket, som bidrar till vår livsmedelsförsörjning och som är skonsammare mot miljön än det storskaliga fisket.

14. Fiskeri- och vattenbruksnäringens roll för livsmedelsförsörjningen och livsmedelsberedskapen, punkt 6 (C)

av Anders Karlsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:2825 av Stina Larsson m.fl. (C) yrkande 22 och

avslår motionerna

2025/26:395 av Roland Utbult (KD),

2025/26:667 av Hanna Westerén (S),
2025/26:794 av Magnus Berntsson (KD),
2025/26:2510 av Ann-Charlotte Hammar Johnsson m.fl. (M) yrkande 5 och
2025/26:3733 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkandena 57 och 62.

Ställningstagande

De blå näringarna, såväl fiske som vattenbruk, har en viktig roll i det svenska livsmedelssystemet – en roll som bör lyftas fram och utvecklas. I dag har Sverige ett handelsunderskott när det kommer till sjömat, vilket indikerar att det finns en inhemsk efterfrågan som de svenska blå näringarna kan möta. Vattenbruket och att mer fisk nyttjas till humankonsumtion skulle kunna stärka den svenska livsmedelsförsörjningen och göra det på ett klimatsmart sätt. Därför ansåg mitt parti att det var vitalt att de blå näringarna fick en central roll i den uppdaterade livsmedelsstrategi som Tidöregeringen initierade i början av mandatperioden.

Livsmedelsstrategin 2.0 presenterades våren 2025 och i den ingår visserligen de blå näringarna, men de har fått en väldigt undanskymd roll i förhållande till de areella näringarna, trots att regeringen tydligt lyfter fram sjömatens potential för livsmedelsförsörjningen. Regeringens ambitioner verkar främst kanaliseras i ett uppdrag till Jordbruksverket, som ska pågå under perioden 2026–2030 och som syftar till att stärka sjömatproduktionen från yrkesfisket, vattenbruket och den blå värdekedjan i Sverige. Arbetet ska ske genom insatser som kan öka beredningen av fisk och vattenbruksproduktionen. Uppdragets inriktning är lovande, men det kan knappast betraktas som någon ambitionshöjning. Om regeringen hade velat förverkliga den potential som finns inom svensk sjömat hade den exempelvis kunnat öronmärka medel för att säkerställa tillgången till hållbart foder inom svenskt vattenbruk, eller också hade den kunnat ta ytterligare initiativ för att förenkla vattenbrukets tillståndprocesser.

15. Fiskerikontroll, punkt 7 (S)

av Åsa Westlund (S), Malin Larsson (S), Jytte Guteland (S), Johan Löfstrand (S) och Aida Birinxhiku (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3732 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkande 75 och

avslår motion

2025/26:3774 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkande 31.

Ställningstagande

Avsiktlig felrapportering av fiskefångster underminerar våra ansträngningar för ett hållbart fiske, och vi vill därför skärpa kontrollerna. Dessutom vill vi komma åt fusket genom att införa kamerabevakning på fiskefartygen i kombination med fler fysiska besök från kontrollmyndigheten. Med skarpare och mer effektiv fiskerikontroll kan vi få bukt med det illegala fisket.

16. Fiskerikontroll, punkt 7 (MP)

av Emma Nohrén (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3774 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkande 31 och
avslår motion

2025/26:3732 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkande 75.

Ställningstagande

Granskningar har gång på gång visat omfattande felrapporteringar av fångster och systematiskt fusk inom EU:s fiskeflotta. Detta undergräver de beståndsberäkningar som Ices rådgivning bygger på och hotar både ekosystemen och fiskbestånden. Trots att EU har infört utkastförbud, alltså krav på att all fångad fisk ska landas och rapporteras, följs inte reglerna.

EU har beslutat om skärpta regler för fiskerikontroll. Dessa måste snabbt införas i Sverige, och kontrollen måste byggas ut kraftigt med tillhörande finansiering. Jag och mitt parti kräver att bristerna i inrapporteringen åtgärdas, att efterlevnaden säkras och att regeringen avsätter tillräckliga resurser för ändamålet. Det måste säkerställas att utkastförbudet följs, exempelvis genom fullt dokumenterat fiske med kameror.

17. Regler om fiskeredskap, punkt 8 (MP)

av Emma Nohrén (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3774 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkande 32.

Ställningstagande

Det måste ställas krav på bästa möjliga teknik som eliminerar bifångst och minimerar skador på botten. Sverige bör driva på arbetet i EU för att införa hårdare tekniska regleringar.

18. Fiske i marina skyddade områden, punkt 9 (MP)

av Emma Nohrén (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3774 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkande 34 och

avslår motion

2025/26:2510 av Ann-Charlotte Hammar Johnsson m.fl. (M) yrkande 4.

Ställningstagande

Under 2025 ändrade Sverige lagstiftningen så att det är möjligt att förbjuda fiske i marina skyddade områden även om detta inkräktar på fisket. Nu måste genomförandet ske skyndsamt. Jag och mitt parti vill se ett totalförbud mot bottentrålning i skyddade områden och att undantag endast ges i strikt vetenskapliga syften.

19. Internationella frågor, punkt 10 (V)

av Andrea Andersson Tay (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:2776 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkande 11.

Ställningstagande

Över 90 procent av de kommersiella fiskbestånden i världen är fullt utnyttjade eller överutnyttjade. Delvis som en kolonial rest hämtar europeiska fiskeflottor

upp fisk från bl.a. afrikanska länders vatten. Dessvärre har många av dessa länder fiskbestånd som redan är överfiskade, och i t.ex. Västafrika har en stor del av det kustnära fisket helt slagits ut. Mitt parti och jag anser därför att Sverige bilateralt och genom EU och FN aktivt ska driva frågan om att motverka överfiske och oljespill i Västafrika.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2025/26

2025/26:394 av Magnus Berntsson (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör genomföra en översyn av regelverket kring undervattensjakt och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:395 av Roland Utbult (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka yrkesfiskets roll för Sveriges livsmedelsförsörjning och beredskap och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:667 av Hanna Westerén (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att för samhällets krisberedskap främja husbehovsfiske och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:761 av Peter Hedberg m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att det storskaliga fisket efter sill och strömming stoppas och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:794 av Magnus Berntsson (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om stärkt livskraft och hållbarhet för det svenska fisket och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:808 av Catarina Deremar och Anne-Li Sjölund (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vidta åtgärder med målsättningen att behålla det kustnära fisket som en företagsform som det går att leva på och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:890 av Magnus Manhammar (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att omedelbart pausa det storskaliga sill- och strömmingsfisket i Östersjön för att ge fiskbestånden en chans att återhämta sig och tillkännager detta för regeringen.

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att pausa allt fiske av sill och strömming i Östersjön som inte går till humankonsumtion och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:900 av Magnus Manhammar (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbjuda bottentrålning i skyddade områden och värna ett hållbart fiske och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:967 av Daniel Persson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att värna det småskaliga fisket och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1300 av Björn Söder m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en generationsväxlingsplan bör utvecklas och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att på EU-nivå verka för åtgärder där de gör som störst nytta i syfte att låta beståndet av europeisk ål återhämta sig och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur Ålfondens finansiering kan förstärkas och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1332 av Runar Filper (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om minimimåttet på fångade flodkräftor och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1660 av Peter Ollén m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att underlätta för landbaserad fiskodling och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1666 av Carl Nordblom m.fl. (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga förbud mot storskaligt industrifiske inom Sveriges ekonomiska zon samt mot bottentrålning inom svenskt vatten i Östersjön och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1722 av Marie Nicholson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att införa en mer regionalt anpassad fiskeförvaltning i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1737 av Marie Nicholson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att införa ett särskilt fiskevårdskort för fritidsfiske i Östersjön, med syftet att skapa en långsiktig och stabil finansiering av fiskevårdsåtgärder, och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1907 av Magnus Manhammar (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att införa ett system med fisketillsyningspersoner längs med våra kuster och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1911 av Magnus Manhammar (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka för en stark implementering av ekosystembaserad havsförvaltning och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2108 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att se över reglerna för det bottennära fisket och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2286 av Linnéa Wickman m.fl. (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att pausa industrifisket i Östersjön och stärka det småskaliga kustfisket samt driva på för ökat samarbete med andra Östersjöländer för en långsiktigt hållbar förvaltning av fisket och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2465 av Ludvig Ceimertz m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att ge ålfiskeföretagare möjlighet att överlåta sin verksamhet och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2506 av Jesper Skalberg Karlsson m.fl. (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att vidta ytterligare åtgärder för att vända utvecklingen för strömmingsbestånden i Östersjön och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2510 av Ann-Charlotte Hammar Johnsson m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av fortlevnad för det småskaliga fisket och husbehovsfisket i Skåne och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga ett uppdrag till Havs- och vattenmyndigheten samt länsstyrelsen om att det småskaliga fisket samt husbehovsfisket inte ska vara förbjudet längs Skånes kuster och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bakomliggande faktorer för att överväga att ge ett förnyat reviderat uppdrag till Havs- och vattenmyndigheten samt länsstyrelsen att ta om beslutet om förbud av husbehovsfisket i Öresund och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten får i uppdrag att utveckla en modell för hållbart fiske inom skyddade områden baserad på den finska modellen och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nätfiske och civil beredskap längs kusterna och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2512 av Kjell Jansson m.fl. (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att utreda förutsättningarna för att stoppa det industriella trålfisket i Östersjön och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2617 av Rickard Nordin (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka det svenska vattenbruket och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2659 av Anders W Jonsson (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram en strategi för hur det småskaliga kust- och insjöfisket ska bevaras och utvecklas och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2776 av Håkan Svenneling m.fl. (V):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör verka för att EU i stället för fiskepartnerskapsavtal med tredjeländer ska ge stöd till lokalt hållbart fiske och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bilateralt och genom EU och FN aktivt ska driva frågan om att motverka överfiske och oljespill i Västafrika och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2784 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V):

35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge Havs- och vattenmyndigheten i uppdrag att se över systemet för fördelning av fiskekvoter i syfte att yrkesfisket ska bedrivas ekosystemanpassat och tillkännager detta för regeringen.
36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta initiativ till en omarbetning av systemet med individuella överförbara kvoter (ITQ) för stärkta regionala kvoter där en större del av fångsten går till humankonsumtion, inom ramen för ett ekosystembaserat fiske, och tillkännager detta för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör verka för ett förbud mot icke skonsam bottentrålning inom EU och tillkännager detta för regeringen.
38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt bör begära specifik rådgivning från Internationella havsforskningsrådet (Ices) gällande strömmingens olika lekbestånd för att säkerställa strömmingens reproduktionsförmåga och tillkännager detta för regeringen.
39. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen på EU-nivå bör verka för ett stopp för storskaligt fiske efter strömming och skarpsill i Östersjön, med undantag för småskaligt kustnära fiske, och tillkännager detta för regeringen.
40. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör införa ett förbud mot riktat fiske på ål och tillkännager detta för regeringen.
41. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör verka för att EU inför förbud mot riktat fiske på ål inom EU och tillkännager detta för regeringen.
42. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sanktionsavgifterna för överträdelse av regelverk gällande fiske bör höjas så att de blir ekonomiskt kännbara för de fartyg som bryter mot reglerna, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:2824 av Stina Larsson m.fl. (C):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att främja odling av blå fånggrödor och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2825 av Stina Larsson m.fl. (C):

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fisketrycket i Östersjön behöver minska generellt, även i andra länders ekonomiska zoner, och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att EU-kommissionen bör lägga fram ett Östersjöpaket för att hantera problemen med övergödning, överfiske, nedskräpning och giftiga

- kemikalier samt att förvaltningsplanen för Östersjön bör göras om från grunden och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att tills vidare förbjuda allt storskaligt sill- och strömmingsfiske i Östersjön och i synnerhet det som går till industriändamål och tillkännager detta för regeringen.
 14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att söka en bilateral överenskommelse med Finland om att inget storskaligt industrifiske får förekomma i Bottenviken och Bottenhavet och tillkännager detta för regeringen.
 15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att trålgränsen ska flyttas ut längs Östersjöns kust och tillkännager detta för regeringen.
 16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta intryck av utvärderingarna från det tvååriga förbud för trålfiske efter pelagiska arter som håller på att genomföras inom ett område i centrala Östersjön och tillkännager detta för regeringen.
 19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att EU ska ha en tydlig strategi för att motverka och samla in spökfiskande redskap som lämnats kvar i haven, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kompetenshöjande insatser inom vattenbruk för kommunerna och tillkännager detta för regeringen.
 22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om den svenska sjömatens roll i Livsmedelsstrategin 2.0 och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2849 av Markus Wiechel (SD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att öka trålgränsen och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2905 av Jennie Wernäng (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om den blå näringens betydelse och att överväga de åtgärder som hade gynnat näringen i sin helhet och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3088 av Markus Wiechel och Göran Hargestam (båda SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur man kan utveckla arbetet med sjöpungar och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3285 av Camilla Brunsberg (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att begränsa bottentrålning i känsliga och kustnära områden, men ge undantag för småskaligt kustfiske, och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att flytta ut trålgränsen i Östersjön för att stärka bestånden av sill, torsk och andra arter och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att ge det småskaliga fisket bättre villkor och öka andelen fångst som går till livsmedel, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att främja utvecklingen av musselodlingar som både stärker miljön och bidrar till livsmedelsförsörjningen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:3444 av Ann-Sofie Alm (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att genom fritidsfiske och sportfiske kvotfiska den blåfenade tonfisken längs Bohuskusten och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3596 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C):

58. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen i förhandlingar om EU:s fiskepolitik ska säkerställa tillräckliga regler så att all fisk i Östersjön ska vara säker för alla människor att äta och tillkännager detta för regeringen.
59. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska verka för att EU-kommissionen lägger fram ett Östersjöpaket för att hantera problemen med övergödning, överfiske, nedskräpning och giftiga kemikalier samt att förvaltningsplanen för Östersjön görs om från grunden och tillkännager detta för regeringen.
60. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen i förhandlingar om EU:s fiskepolitik ska verka för att begränsa det storskaliga industrifisket i Östersjön genom att stoppa bottentrålning och tillfälligt stoppa dess fångster och bifångster av strömming, sill och torsk och tillkännager detta för regeringen.
61. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska uppmuntra kommissionen att lägga fram förslag som syftar till att EU har en tydlig strategi för att motverka och samla in spökfiskande redskap som lämnats kvar i haven, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:3732 av Åsa Westlund m.fl. (S):

75. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa kamerabevakning på fiskefartygen i kombination med fler fysiska besök från kontrollmyndigheten och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3733 av Åsa Westlund m.fl. (S):

53. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värna fiskets utveckling och de blå värdekedjorna och tillkännager detta för regeringen.
54. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av hållbar fiskuppfödning med höga miljökrav som kan skydda vilda bestånd av fisk och skapa jobb på landsbygden, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
57. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värna det småskaliga kustnära fisket som leder till mer svenskt på tallriken och stärker vår beredskap, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
58. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stoppa det storskaliga industrifisket till dess att vi ser en tydlig återhämtning av sill, strömming och andra arter som är hårt pressade eller delvis försvunnit i Östersjön, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
59. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur vi kan förbättra det nationella kvotsystemet genom att fördela kvoterna mer rättvist och göra det svårare att sälja dessa vidare och tillkännager detta för regeringen.
60. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skydda känsliga områden från bottenrålning och stimulera mindre miljöpåverkande fiskeredskap i Östersjön och Västerhavet och tillkännager detta för regeringen.
61. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att samarbeta med övriga länder för att permanent flytta ut trålgränsen i Östersjön till förmån för humankonsumtionsfiske och tillkännager detta för regeringen.
62. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att insjöfisket bidrar till en hållbar livsmedelsförsörjning och att vi därför måste säkerställa att insjöfiskets resurser kan brukas utan att förbrukas och tillkännager detta för regeringen.
63. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka för att EU skärper sina krav för ålfiske och att det även inkluderar länder som fiskar efter s.k. glasål, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
64. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa skärpta kontroller och straff vid avsiktlig felrapportering av fiskefångster och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3774 av Emma Nohrén m.fl. (MP):

18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att låta ekosystemen i haven sätta gränserna för hur mycket fisk som får fångas och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör integrera frågor om hållbar förvaltning av fiskresurserna med havsmiljöförvaltningen, att Havs- och vattenmyndigheten ska tillämpa en ekosystemansats samt att hållbar förvaltning av fiskresurserna bör integreras med havsmiljöarbetet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen i närtid måste verka för att EU antar lagligt bindande och långsiktig återhämtningsplan för att snabbt bygga upp fiskbestånden i EU:s hav, inklusive våra svenska hav, och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att försiktighetsansatsen ska tillämpas i enlighet med artikel 2 i den gemensamma fiskeripolitiken vid varningssignaler om oklara orsakssamband och risk för betydande ekosystemeffekter av ett pågående fiske och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att försiktighetsprincipen ska tillämpas och ges företrädesrätt i de fall där dataunderlaget är för bristfälligt för att bedöma orsakssamband mellan exempelvis interaktioner mellan arter och ekosystemeffekter för att en ordentlig bedömning ska kunna göras, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka för att återinföra förbudet mot industritrålning i Östersjön och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka för en förändring av systemet med MSY till en ekosystembaserad förvaltning som tar höjd för den snabba uppvärmningen av haven och osäkra data, så att utgångspunkten vid kvotsättning är beståndens fitness, storleks- och åldersfördelning samt andra parametrar i ekosystemet, samt behovet av att snabbt återuppbygga bestånden för långsiktig stabilitet över nivåer som kan producera maximal hållbar avkastning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen med stöd av Ices bör ta initiativ till en samlad rådgivning för fiskeripolitikens mål för beståndsförvaltning, inklusive delbestånd, och de delar inom havsmiljödirektivets kvalitativa deskriptorer som berör fisk, med syftet att Ices råd ska innefatta ekosystemansatsen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen omgående ska använda sig av lagstiftningen som ger möjlighet att enbart tilldela den svenska kvoten till det kustnära fisket och till dem som fiskar för mat på våra tallrikar, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en lagstadgad rätt att återkalla fiskemöjligheter utifrån havets och fiskbeståndens status och det småskaliga kustfiskets behov, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stoppa allt ålfiske i Sverige och EU tills arten har uppnått god bevarandestatus, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen omgående ska flytta ut trålgränsen till 12 nautiska mil, utan undantag, utanför kusten, vilket även innebär att samtliga s.k. inflyttningsområden skyndsamt ska tas bort, och tillkännager detta för regeringen.
31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om problemen med efterlevnaden av utkastförbudet och att det behövs åtgärder för att skärpa efterlevnaden och krav på fullt dokumenterat fiske med kameror, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa regleringar av fiskeredskap så att bästa möjliga teknik för att eliminera bifångst och motverka bottenpåverkan används vid fiske och tillkännager detta för regeringen.
33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att intensifiera utvecklingen av skonsamma fiskeredskap som eliminerar bifångst och inte skadar botten och dess organismer vid fiske och tillkännager detta för regeringen.
34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa generellt trålförbud i skyddade områden och att undantag endast ges för strikt vetenskapliga syften och tillkännager detta för regeringen.
35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att omgående fasa ut subventioner som leder till överfiske, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

BILAGA 2

Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet

Motion	Motionärer	Yrkanden
11. Motioner som bereds förenklat		
2025/26:394	Magnus Berntsson (KD)	
2025/26:808	Catarina Deremar och Anne-Li Sjölund (båda C)	
2025/26:900	Magnus Manhammar (S)	
2025/26:967	Daniel Persson (SD)	
2025/26:1300	Björn Söder m.fl. (SD)	1, 2 och 4
2025/26:1332	Runar Filper (SD)	
2025/26:1660	Peter Ollén m.fl. (M)	1
2025/26:1666	Carl Nordblom m.fl. (M)	i denna del
2025/26:1737	Marie Nicholson (M)	
2025/26:1907	Magnus Manhammar (S)	
2025/26:1911	Magnus Manhammar (S)	
2025/26:2108	Sten Bergheden (M)	
2025/26:2286	Linnéa Wickman m.fl. (S)	1 i denna del
2025/26:2465	Ludvig Ceimertz m.fl. (M)	1
2025/26:2506	Jesper Skalberg Karlsson m.fl. (M)	
2025/26:2510	Ann-Charlotte Hammar Johnsson m.fl. (M)	1–3
2025/26:2617	Rickard Nordin (C)	
2025/26:2659	Anders W Jonsson (C)	
2025/26:2776	Håkan Svenneling m.fl. (V)	10
2025/26:2784	Nooshi Dadgostar m.fl. (V)	37, 38 och 42
2025/26:2824	Stina Larsson m.fl. (C)	7
2025/26:2825	Stina Larsson m.fl. (C)	12, 14, 19 och 20
2025/26:2905	Jennie Wernäng (M)	
2025/26:3088	Markus Wiechel och Göran Hargestam (båda SD)	2
2025/26:3285	Camilla Brunsberg (M)	1, 4 och 5
2025/26:3444	Ann-Sofie Alm (M)	

2025/26:3596	Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C)	58, 59, 60 i denna del och 61
2025/26:3733	Åsa Westlund m.fl. (S)	53, 54, 60 och 64
2025/26:3774	Emma Nohrén m.fl. (MP)	18, 20, 22, 23, 25, 26, 33 och 35
